APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învăţământ şi Cercetare Neamţ

SERIE NOUĂ, ANUL XVII, NR. 182
http://apostolul.slineamt.ro
noiembrie 2015

Laudatio Profesor George Ţigău

Venit la liceul nostru din Borca, ca tânăr absolvent al Facultăţii de Filologie din Bucureşti, profesorul Gheorghe Ţigău nu s-a considerat niciodată un exilat în aceşti munţi. S-a lăsat ademenit de acest loc şi de oamenii săi. Pentru el satele acestea de la capătul lumii au devenit o geografie afectivă. Domnul Profesor şi-a găsit aici o şcoală care i se potrivea şi care îl exprima. A trăit aici poate cea mai frumoasă dintre iluzii. Destinul însă l-a silit să plece, să părăsească oamenii şi meleagurile acestea. „Părăsesc acest sat fără să-mi fi făcut datoria faţă de el, fără să las urme trainice, şi-mi pare foarte rău”, mărturisea cu amărăciune Domnul Profesor. Eu cred însă ca a nutrit mereu speranţa că va fi rechemat, că se va întoarce, că va fi înfiat de oamenii muntelui. Cred că pentru el părăsirea acestor locuri a însemnat a doua dezrădăcinare după părăsirea locurilor natale. Asemenea unui copac dezrădăcinat, omul plecat nu-şi mai regăseşte locul. Despărţirea de locurile dragi sensibilizează şi fragilizează fiinţa. A iubit atât

Dr. Ing. Mihai NICULIŢĂ

(continuare în pag. 2)

În căutarea teatrului pierdut (2)

Continuăm în acest număr relatarea *ostilităţilor* de pe scena ultimei ediţii a festivalului nemţean. Precizăm pentru eventualii cititori cârcotaşi că neglijenţele mele de limbaj nu trebuie luate *ad litteram*. Iar *ostilităţi* nu înseamnă neapărat cotonogeală. Scriu cum vorbesc, atâta doar că după punct încep cu literă mare. Cine are urechi, să le ciulească (Matei, 13, 9 bis).

Aşadar. Prima jumătate a festivalului a fost mobilată cu durere (cred) în aşteptările spectatorilor, dar sâmbătă a fost cea mai bună zi a actualei ediţii (susţin). Lucrurile s-au mai dezgheţat şi au început să apară şi spectacole mai interesante. Premiile juriului o confirmă. Vom încerca să argumentăm în continuare.

M. Z.

(continuare în pag. 10)

ZBENGUIALA MINISTERIALĂ DE TOAMNĂ

● Interviu cu domnul Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului din Învăţământ Neamţ

– Aşa cum ne-am obişnuit, în ultima vreme, în România nu aduce anul ce aduce ceasul. Iar în ultimele zile, de când se moşeşte noul guvern, nu aduce ceasul ce aduce minutul. Cum v-a găsit această zbenguială ministerială de toamnă?

Gabriel Ploscă: – Şi bine şi rău... Credem că ne-a găsit bine. Cel mai important lucru este că pe ultima sută de metri Guvernul care a căzut a dat drumul la această Ordonanţă de urgenţă (OUG 54/2015) prin care se măresc salariile noastre cu 15%, începând de la 1 decembrie. Important este şi faptul că această hotărâre priveşte tot personalul din învăţământ: şi didactic şi didactic auxiliar şi nedidactic.

Ar mai trebui reţinut că Ordonanţa de urgenţă nr. 47din 2015 privind rectificarea bugetară pe anul în curs prevede sumele necesare plăţii hotărârilor judecătoreşti pentru diferenţele la tranşa a II-a a acestui an, şi tranşa a III-a pentru 2016.

Sigur că în situaţia în care suntem, aşteptăm şi noi să se limpezească lucrurile, pentru că acum nu prea ai cu cine să discuţi. Trebuie subliniat însă că aceste ordonanţe de urgenţă privind majorarea salariilor noastre nu sunt un cadou sau o iniţiativă a guvernului demisionat, ci rodul unor negocieri îndelungate, chiar pe parcursul mai multor ani. Lumea trebuie să ştie bine acest fapt; din propria iniţiativă a Puterii nu s-ar fi întâmplat nimic.

– Adevărul că demisia bruscă a premierului Ponta a cam încurcat lucrurile. Nu că am fi stat pe roze, dar erau pornite nişte treburi…

G.P.: – Această instabilitate ne afectează foarte mult şi în privinţa negocierilor cu Puterea pentru o nouă Lege a salarizării. Noi chiar făcusem o Comisie a Federaţiei care să propună o

A consemnat Mircea ZAHARIA

(continuare în pag. 2)

„Arte.Ro”,din nou pe podiumurile internaţionale

La început de an şcolar, Asociaţia culturală „Arte. Ro” din Piatra Neamt a primit nouă distincţii importante la prestigiosul *Concurs international de Artă pentru copii* **XVI th INTERNATIONAL MEETING OF JUVENILE ART- Evora 2015** (Bienala de Artă internaţională pentru copii, ediţia a -XVI- a, 2015 din Evora, Portugalia). Astfel, pentru înalta ţinută a lucrărilor pe care le-au realizat, au primit medalie de argint elevele Gripca Diana şi Oprea Andreea, iar elevele Filip Ilinca, Michiusca Beatrice, Mihailă Sara, Tuna Ilinca, Iavorschi Bianca, Toader Alexandra şi elevul Lungu Ailenei Andrei au obţinut menţiuni de onoare.

În semn de preţuire a efortului participanţilor şi a elevilor premiaţi, organizatorii concursului – Consiliul Municipalităţii din Evora, Departamentul Regional de Cultură din Evora, Fundaţia „Eugenio de Almeida” şi Fundaţia Culturală TEOARTIS Gallery, au invitat ţările câştigătoare, reprezentate de către un profesor şi un elev, la premierea oficială care a avut loc în incinta Primăriei oraşului Evora, marţi 6 octombrie

Prof. Cristina S. PETRARIU

(continuare în pag. 3)

Laudatio Profesor George Ţigău

(urmare din pag. 1)

De mult aceste locuri, încât nu consimte să dispară sau să moară nimic din ele. Numai cei ce s-au născut şi au copilărit pe o uliţă în munţi îl pot înţelege. Există amintiri ce numai într-un sat pot supravieţui, ce numai într-un sat se pot păstra. Profesorul vrea ca aceste lucruri să rămână mereu aşa cum le-a ştiut. Dorul de oamenii pe care i-a cunoscut şi depărtarea îl fac probabil să idealizeze acest sat şi această scoală. N-a reuşit niciodată să scoată din suflet amintirea lor. Ajunge rar aici şi stă puţin, poate uneori este dezamăgit de realităţi, dar n-a încetat să iubească acest loc. Satul şi şcoala visate neîncetat de domnul profesor au trecut în mit, iar miturile nu îmbătrânesc niciodată. Miturile se situează în afara istoriei. Mi-l amintesc fără efort pe Domnul Profesor Ţigău, de la prima oră de limba şi literatura română. În clasă a intrat un bărbat tânăr şi frumos, sobru, îmbrăcat îngrijit după ultima modă, avea o ţinută impecabilă. Expunerea primei lecţii ne-a dezvăluit un om inteligent şi cultivat. Ne-a spus că literatura este cel mai scurt drum de la scriitor la cititor. Ne îndemna să citim şi să recitim, să revenim pe text, spunându-ne că în lectură dacă revii nu înseamnă că faci cale întoarsă. Ne spunea că lectura este însingurare şi cartea este cel mai devotat prieten al omului. Ne învăţa să muncim când cei din jur refuză să muncească şi să ne smerim prin adevăr. Să nu ne bucurăm de succesele facile. Ne spunea că dacă nu există desăvârşire, există sigur drumul spre ea; că într-o lectură important nu este ce găseşti, ci ceea ce cauţi. Pentru el lectura şi scrisul erau preocupări esenţiale. Lectura trebuia să fie, în viziunea Domnului Profesor, o călătorie perpetuă, un efort continuu pentru însuşirea frumosului. Ne vorbea cu însufleţire despre spaţiul fără hotar al ficţiunii literare. Lumea la care a visat mereu Profesorul Ţigău a fost una livrescă, o lume în care nimic nu se întâmplă în afara cărţilor, unde nimic nu poate fi explicat şi înţeles decât prin pagina de carte. Scrisul şi cititul pentru el sunt necesităţi fizice asemenea apei si hranei. Pentru el cărţile sunt cele mai preţioase bunuri ale lumii. Pagina de carte şi foaia albă ce se cere a fi scrisă dau sens vieţii lui. A trudit mereu, niciodată n-a drămuit efortul, niciodată nu şi-a considerat forţele insuficiente. Cărţile i-au oferit Domnului Profesor mult mai multe satisfacţii şi mai puţine dezamăgiri decât oamenii. Personalitatea scriitorului George Ţigău este un amestec de perseverenţă, forţă şi fragilitate. Am uneori privilegiul să-l întâlnesc întâmplător sau să fiu chemat de domnia sa pentru o discuţie. Sunt clipe de o mare bucurie intelectuală. Deplânge raritatea oamenilor cuviincioşi şi corecţi. E dezgustat de vulgaritate şi meschinărie. Detestă improvizaţia, impostura şi indiferenţa. Este atent mereu la locuri şi la oameni, atent la suferinţa celor nefericiţi. Este mereu exigent cu sine şi cu cei din jur. Nu poate privi fără să observe. Uneori îl irită un gest, o vorbă, un amănunt. Impresionante sunt nevoia lui de analiză continuă şi spiritul lui de observaţie necruţător. Îl provoc întrebându-l dacă este împotriva modernităţii. Nu, nu este împotriva modernităţii, ci împotriva exceselor modernităţii. Omul modern spune domnia sa, îşi găseşte din ce în ce mai puţin timp pentru lecturile fundamentale, preferă ca ele să-i fie povestite pe scurt, pe NET. Bombardat de torentul de cunoştinţe noi, omul modern este înclinat să confunde cultura cu volumul de cunoştinţe. Adesea el nu mai are destulă vreme nici destulă răbdare să înţeleagă şi se mulţumeşte să fie la curent cu lucrurile noi aflate din cărţi, de la radio sau de la televiziune. Uneori, în momente de amărăciune, i se pare că a poetizat dragostea pentru şcoală şi pentru oameni. I se pare atunci că prietenia este o iluzie. Îşi reproşează că era prea tânăr când ne-a predat în liceu şi n-a reuşit să ne pregătească pentru imprevizibilul vieţii, că nu s-a ridicat la înălţimea misiunii pe care o avea de îndeplinit. Uneori îşi doreşte să fie indiferent, să privească fără să vadă, să asculte fără să audă. Are revelaţia târzie că nimic din ceea ce a visat în absolut nu se înfăptuieşte aşa cum a dorit. A vedea, a simţi, a înţelege, reprezintă mai curând un prilej de suferinţă, spune domnia sa. Reproşează lumii că amestecă răul cu binele şi urâtul cu frumosul. Îşi reproşează lui că vede toate astea. Mereu în luptă cu ignoranţa din jur, caută să se împace cu el însuşi prin lecturi. Nu mai vrea să accepte nimic de la nimeni, nu acceptă nimic ca să-şi păstreze libertatea de a gândi şi acţiona. Nu vrea să-şi angajeze libertatea primind. Preferă să dea „Valori şi destine din Borca – Neamţ”, cartea pe care ne-o oferă astăzi e un asemenea dar. Cu această carte Domnul Profesor Ţigău se întoarce acasă, se întoarce în această şcoală să-şi regăsească anii tineri aureolaţi de lumea magică a unor clipe fericite. Iluziile trăite aici au fost mai importante decât realitatea. A făcut mereu naveta imaginar între oraş şi satul acesta care a fost pentru el primul loc de muncă. Cartea domnului profesor este un recurs la memorie, o înşiruire de biografii asediate de uitare pe care autorul le cercetează, le descompune şi le recompune cu răbdare şi noblețe. Întâlnirea cu Profesorul nostru este un examen de importanţă. Profesorul ne-a chemat pe noi, foştii elevi, acum cu tâmple cărunte, la o mărire de notă. Această lansare este un eveniment memorabil pentru liceul nostru, pentru comuna noastră. Pentru noi domnul George Ţigău nu mai este profesor, este o legendă vie pe aceste locuri.

Cu admiraţie şi recunoştinţă, un fost elev.

Zbenguiala misterială de toamnă

(urmare din pag. 1)

Nouă grilă de salarizare pentru Educaţie, dar lucrurile sunt aşa cum sunt şi nu se mişcă nimic. Iar viitorul este incert pentru că nu ştim dacă cei care vor veni la guvernare vor avea dorinţa sau voinţa politică pentru a avea cât mai repede o viitoare lege a salarizării. Lucru important pentru că sumele necesare viitoarelor măriri salariale ar trebui să se regăsească în bugetul care se proiectează pentru anul 2016. Chiar dacă Legea salarizării se va aplica gradual şi măririle ar trebui să se facă în 3-4 ani, banii pentru anul 201, trebuie prevăzuţi acum.

– Altceva ce mai faceţi? Ce-aţi mai făcut?

G.P.: – Ceea ce am mai făcut. Dorim să încheiam un acord cu toate forţele politice din România, pe starea învăţământului. Plecând de la situaţia concretă, obiectivă, a învăţământului românesc în momentul de faţă, ar trebui să ne fixăm nişte obiective pentru viitor, dacă chiar nu vrem să moară acest învăţământ. Iniţiativa este a Federaţiei noastre şi am dori ca acest acord să fie semnat de toate forţele politice. Pentru aceasta, am gândit lucrurile în două etape. Într-o primă fază, am remis acest acord Preşedintelui ţării, care este cel mai în măsură să se facă auzit de către forţele politice şi să le adune la aceeaşi masă pe care este depus documentul nostru. Şi, normal, ar fi să existe şi pasul următor, în care să ne aşezăm cu toţii la aceeaşi masă. Deocamdată am trimis semnalul nostru către Cotroceni şi până în acest moment nu avem nici un răspuns. Drumul hârtiilor e complicat, iar situaţia politică din ţară nu e tocmai favorabilă unui dialog deschis. Oricum, am făcut ce se putea face până acum. Pentru că, până la urmă, Preşedintele este cel care ar trebui să dorească o negociere constructivă pe această temă.

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

Premiile Bienalei „Lascăr Vorel”

Pe 12 noiembrie a avut loc, la Muzeul de Artă, vernisajul celei de-a XIV-a ediţii a Bienalei Naţionale de Artă Plastică „Lascăr Vorel”, eveniment organizat de Complexul Muzeal Judeţean Neamţ, în colaborare cu Fundaţia „Vorel” şi Filiala Piatra-Neamţ a Uniunii Artiştilor Plastici din România.

Concursul reuneşte 126 de artişti membri ai filialelor UAP din întreaga ţară, care expun peste 150 de lucrări de pictură, grafică şi sculptură, expoziţia fiind deschisă publicului nemţean până pe data de 12 ianuarie 2016.

Această ediţie se desfăşoară la 45 de ani, câţi se împlinesc de la prima ediţie din 1970, când la Piatra-Neamţ un grup de oameni cu sufletul deschis spre artă au iniţiat acest festival-concurs. Inimoşi suntem şi noi care ne-am implicat să continuăm această iniţiativă deosebit de apreciată de publicul nemţean, dar şi de cel din ţară. Participările au fost de fiecare dată numeroase, iar cea din acest an a fost deschisă, oferind notorietate şi tinerilor care nu sunt membri ai UAP, a declarat, în deschiderea evenimentului, muzeograful Violeta Dinu. Pictorul Virgil Parghel a salutat publicul din partea juriului, după care au fost anunţate nominalizările şi premiile: **Ștefan Potop** (pictură), **Suzana Fântânariu** (grafică), **Cătălin Aprofirei** (marele premiu, sculptură) şi **Mihai Chiuaru** (pictură, premiu oferit de „Petrocart” SA.

Cvartetul VOCES deschide Concursul „Emanuel Elenescu”

Liceul de Artă „Victor Brauner” organizează, în perioada 26 – 28 noiembrie, cea de-a XXV-a ediţie a Concursului Internaţional de Interpretare Muzicală „Emanuel Elenescu”, proiect cofinanţat de Primăria Piatra-Neamţ.

Concursul cuprinde următoarele secţiuni: instrumente de suflat, percuţie, vioară, corzi grele, canto clasic, muzică de cameră şi instrumente tradiţionale, adresându-se tinerelor talente din domeniul interpretării muzicale

→

Valori şi destine din Borca-Neamţ

Lansarea cărţii profesorului Gheorghe Ţigău, „Valori şi destine din Borca – Neamţ”, apărută recent la Editura Nona, s-a constituit într-o adevărată sărbătoare în comunitatea de la poale de Ceahlău. Alături de autor, fost profesor de limba şi literatura română la Liceul *Mihail Sadoveanu*, la evenimentul cu pricina, găzduit de Centrul Cultural Borca, s-au aflat o parte din foştii elevi, astăzi personalităţi marcante, de altfel oameni ce se regăsesc în paginile lucrării lansate, foştii colegi de catedră, oamenii locului şi liceeni. Amfitrionul manifestării a fost tânăra profesoară Alina Budăi, care imediat ce clopoţelul începutului de dialog a sunat, avea să invite la tribuna discuţiilor pe Andrei Valentin, de la Centrul pentru Cultură Carmen Saeculare Neamţ, pe actriţa Camelia Paraschiv Katai, pe profesorul Ion Drugă, pe prof. univ. dr. Dumitru Lupuleasa, pe preotul Neculai Cojocaru, pe judecătorul Gheorghe Moroşanu, pe generalul în rezervă Gheorghe Motoc, pe inginerul Ovidius Mărcutianu, fost senator şi lista ar putea continua. (…) Cât priveşte cartea, în frumoasa prefaţă a prof. univ. dr. Vasile Cojocaru-Filipiuc se arată: „Lucrarea, prin farmecul spiritului pulsator al unui maestru cu numele Gheorghe Ţigău, reuşeşte să strângă în chingi urletele vântului şi lupilor, clătească identităţi, potoleşte magma recesiunilor, identifică şoaptele de avertizare şi le transmite cititorilor (...), oamenilor poveşti adevărate, zugrăveşte frescele vieţii cu albastru de Voroneţ, dă bilete gratuite la spectacolul lumii şi dăruieşte flori ambasadorilor Borcutului, în egală măsură, eroi şi oameni simpli”. Lucrarea, una de referinţă, adună între coperţi 42 de portrete ale foştilor săi elevi şi un bogat material ilustrativ dedicat comunei Borca şi oamenilor acesteia, de care distinsul profesor Ţigău, muscelean prin naştere, s-a legat definitiv. „Mi-e dor neîncetat de Borca, de locuri şi oamenii fără seamăn, care mi-au fost nădejde la începuturile destinului meu de moldovean şi de profesor”, afirmă profesorul, pentru care recenta întâlnire cu Borca a fost un prilej de „revigorare trupească şi sufletească”. De reţinut faptul că la întâlnire, primarul Ovidiu Niţă, în semn de respect, i-a oferit profesorului Gheorghe Ţigău o Diplomă de excelenţă.

(*N. R. Text prescurtat*)

Ion ASAVEI

„Arte.Ro”,din nou pe podiumurile internaţionale

(urmare din pag. 1)

2015. Au fost prezente delegaţii din următoarele ţări: Portugalia, Macedonia, Ucraina, Rusia (Moscova şi Novosibirsk), Solvenia, India, Hong Kong, Malaysia, Bulgaria, Ungaria, Serbia, Turcia. România a fost reprezentata prin: Prof. Cristina S. Petrariu – Preşedintele Asociaţiei culturale ***Arte.Ro*** din Piatra-Neamţ, Valentin S. Petrariu – Vicepreşedinte, şi elevii Andrei Lungu-Ailenei şi Diana Gripcă, membri ai asociaţiei.

După ce au fost premiaţi pentru lucrările expediate la concurs, cei 29 de elevi câştigători,

aparţinând unora dintre cele mai prestigioase şcoli de artă licee, cluburi şi ONG-uri din întreaga lume, au fost invitaţi să participe la o tabără de creaţie plastică care a durat şase zile. În acest răstimp, micii artişti au surprins în lucrările lor, pictând în plein-air, în tehnici ale desenului, graficii şi picturii, fragmente din istoria oraşului vechi Evora reprezentând vestigii romane, poduri, clădiri, viaducte, stradele, biserici şi pieţe.

Gazdele au organizat de asemenea un parcurs interesant pentru participanţi, cuprinzând oraşele Obidos, Nazare, Alobaca, Monsaraz şi Fatima unde elevii au luat contact cu particularităţile arhitecturale ale stilului gotic manuelin şi au realizat în *şitu* schiţe de peisaj şi detalii de arhitectură.

La sfărşitul taberei s-au premiat cele mai bune lucrări realizate pe parcursul celor şase zile, iar Asociaţia a mai înregistrat o victorie frumoasă, obţinând trei distincţii preţioase. **Diana Gripcă**, a reuşit cu una dintre acuarelele sale, performanţa de a primi o Menţiune Specială a juriului la secţiunea *individual* pentru tema *Ferestre ale Palatului* (Detalii ale Palatului din Gradina publică, Evora). De asemenea, Diana a obţinut tot Menţiune şi la Secţiunea *individual* pentru grupa de vârsta 15-18 ani. Aceeaşi distincţie, Menţiune de onoare, a obţinut şi elevul **Andrei Lungu-Ailenei**, la Secţiunea *individual,* dar pentru grupa de vârstă 12-14 ani.

Diana şi Andrei, sunt membri ai Asociaţiei Culturale „Arte.ro” de mai mulţi ani, s-au implicat în numeroase proiecte şi frecventează Clubul de Pictură din cadrul Asociaţiei dar şi pe cel de la Palatul Copiilor din Piatra-Neamţ. Ei au obţinut în decursul timpului numeroase premii la competiţiile de arta pentru copii, naţionale şi mai ales internaţionale.

În cei cinci ani de viaţă, Asociaţia a primit, prin membrii ei – elevi cu vârste cuprinse între 6 - 19 ani, peste 90 de premii la prestigioase competiţii internaţionale de artă plastică destinate elevilor, contribuind la expunerea pozitivă a oraşului nostru, dar şi a ţării, promovând valorile culturii tradiţionale, ale artelor plastice, istoriei şi culturii româneşti.

În cursul lunii octombrie, au sosit la adresa asociaţiei cele mai recente distincţii obţinute de către elevii noştri. Din Ucraina, juriul competiţiei cu tema religioasă „Dumnezeu în viaţa copiilor”, a acordat cinci Premii Speciale elevilor: Alexandru Mihai, Ilinca Tutuianu, Ecaterina Severin, Gabriela Florea, Ruxandra Grasu. Aceste rezultate deosebite urmează celor patru *Diploma of distinction* şi medaliei de aur obţinute de elevii Asociaţiei la Competiţia internaţională de arte plastice pentru copii din Hyderabad, India, în vara acestui an.

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

din ţară şi străinătate. De asemenea, competiţia oferă copiilor şi tinerilor între 6 şi 19 ani, care studiază muzica instrumentală şi vocală, posibilitatea exprimării lor artistice.

Pentru fiecare clasă şi instrument, organizatorii acordă premii şi menţiuni, materializate în diplome. Totodată, pentru fiecare secţiune se acordă TROFEUL FINALISTULUI, materializat în diplome şi sume substanţiale de bani. În concertul de gală, finaliştii concurează pentru MARELE PREMIU „Emanuel Elenescu”.

În deschiderea concursului, după o conferinţă de presă (joi, 26 nov, ora18,00) va avea loc un Recital al CvartetuluI VOCES. Mai multe detalii despre desfăşurarea concursului puteţi afla accesând site-ul http://www.liceulbrauner.ro.

La Biblioteca Judeţeană „G. T. Kirileanu” – Dumitru Bezem, în colecţii particulare

Pe data de 21 octombrie a avut loc, în Sala „Cupola” a Bibliotecii Judeţene „G. T. Kirileanu”, vernisajul expoziţiei „Timpul, anotimpul şi culoarea”, reunind 30 de lucrări ale artistului plastic nemţean Dumitru Bezem.

Lucrările expuse fac parte din colecţia particulară a familiei Elena şi Vasile Pleşca şi reprezintă „secvenţe plastice” din diverse perioade de creaţie ale artistului.

„Pictura lui Dumitru Bezem are stil, are culoare, are frumuseţe, are caracter. Faptul că lucrările sale se găsesc în număr mare în colecţii particulare, dovedeşte gradul de atractivitate, investiţia de suflet resimţită de adevăraţii iubitori de artă. Lăudăm gestul generos al familiei Elena şi Vasile Pleşca care a găsit de cuviinţă să scoată în public lucrări din colecţiile personale, e un semn că frumuseţea artei trebuie

Irina NASTASIU

(Continuare în pag. 4)

Creaţia eminesciană la confluenţa artelor

Personalitate emblematică a culturii române, universal prin viziune şi atemporal prin perenitate, mai mult fenomen decât cotidian, cu o creaţie posedând atribute de „modul” şi permanenţă de „constantă”, Eminescu va rămâne întotdeauna, în universul spiritual al poporului nostru, „omul deplin” al unui loc şi timp istoric de o certă determinare existenţială. O ierarhizare valorică în sine care, departe de a fi o simplă metaforă apelativă, posedă în ea un nesfârşit perimetru de acoperire.

„Gânditorul de la Ipoteşti” e un Demiurg complex, însumând în opera sa literară caracteristicile estetice apartenente tuturor artelor. Un „hrisoelefantism” artistic subânţeles, în care Eminescu focalizează reverberaţiile multiple ale frumosului, convertindu-le, inegalabil şi personal, în rostire de grai şi slove de gând. „Poetica” literaturii sale ascunde în ea şi pe aceea a celorlalte arte, însumate organic în spusa condeiului şi trudind şi ele la zămislirea cristalelor de desăvârşire.

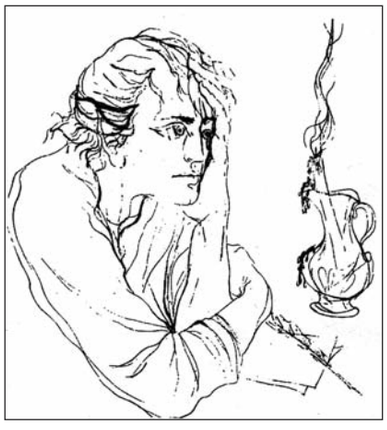

Pe tărâmul scrisului literar, legendarul nostru autor se prefigurează acel alchimist care contopeşte perfect concretul fiinţării umane cu abstractul limbajului vorbit, pendulând sensibil între evadări de expresie şi statornicii de trăiri. Pentru el, fuga înspre metaforă este ca o reîntoarcere la existenţă, de care îşi ancorează, prin înlănţuiri multiple, ţesătura ideativă a gândurilor. Slujind o astfel de artă de frontieră, în lumea căreia creatorul conferă substanţei de zi cu zi a vieţii aerajul imponderabil al cuvântului, poetul întruchipează de minune natura duală, dionisiacă şi apolinică, a fiinţei umane.

Eminescu a fost însă predestinat să fie un zămislitor de frumos în general, să îmbrace în orice neastâmpărul gândurilor sale de aur, fie că acel „orice” ar fi putut fi dăltuire ori culoare, vibraţie sonoră sau dăruire umană. E un Eminescu al unei Geneze totale. Dacă ar fi poposit în lumea Meşterului Manole, o lume dominată de împietrirea acelor zboruri ce au născuit înspre verticalele simetrizate ale unui constructivism centripetic şi stabil, Eminescu ar fi dăruit acesteia pasiunea sa pentru o geometrie a repetabilităţii şi a unor echilibre binare. Fiecare plăsmuire poetică a sa, de la versul liric la poemul de largi dimensiuni, se constituie ca o structură perfectă şi suficientă în sine, care, la fel ca şi arhitectura, absoarbe în zămislirea ei statornică, o inegalabilă revărsare de echilibru şi cartezianism.

O aceeaşi dizolvare a timpului şi absolutizare a spaţiului, a unui spaţiu care, deşi redus numai la somaticul uman, a anulat cea mai mică înfiorare a vieţii, o întâlnim şi în întruchipările statuare. Monocromatismul carnaţiilor reci ale acestora strecoară în noi impresia primatului formei. Fie prin „Luceafărul”, fie prin „Glossă”, poetul dăltuieşte tocmai astfel de plăsmuiri imuabile şi perfecte, din care rostogolirile necruţătoare ale devenirii nu pot rupe nici o fărâmă.

În evoluţia ei înspre abstractizare, arta a trecut la detronarea spaţialităţii, a ceea ce constituia, în esenţă, concretul. Realitatea se reduce, acum, la un prim-plan bidimensional, cu toate deschiderile de adâncime ale perspectivei. E un prim-plan imediat şi intim, atât de aproape de noi, încât putem surprinde drama luminii care, nemaiavând orizonturi de evadare, se zbate să se furişeze undeva, sfărâmându-se, astfel, în infinite irigaţii cromatice. Şi Eminescu a fost atent la această pseudo dimensiune a adâncimilor, mai mult interioară decât geometrică, devenirile cosmice sau cele istorice căpătând reverberaţii incomensurabile doar în sensibilitatea eterică a omului. De aceea din întreaga sa plăsmuire poetică emană „argint” de pe ape şi „aur” din aer, „aramă” de codru şi „albastru” din flori. Un penel fără pereche, zămislitor, când de limpezime, când de voalaj, a cărui destin, însă, a fost acela de a rămâne condei.

Creaţia eminesciană se remarcă, în mod deosebit, prin capacitatea ei de a surprinde anatomia dual㠹 a lumii, acea simultaneitate contradictorie a unui „a fi” şi „a nu fi”, a unui „Înger şi Demon” sau „Hyperion şi Cătălina”, ca şi prin cultul candorii, a acelui model protocotidian de om care posedă o cantitate infimă de informaţii şi experienţă. Toate acestea nu sunt decât atributele esenţiale care motivează raţiunea estetică a coregrafiei, a dansului pur redus la acel monom sau binom existenţial. E o artă a simbolurilor în care absolutul statuilor este antrenat, ca pe o „Insulă a lui Euthanasius”, de către vârtejul devenirii, în urma căruia cristalul monovalent va fi o protoplasmă complexă, confruntată dureros, dar implacabil, cu rostogolirea uriaşă a multiplicităţii.

„Luceafărul” poeziei româneşti s-a simţit atras mult şi de arta scenei, de acest decupaj, esenţializat dar şi quasiverosimil, de viaţă umană, în care şi spaţiul şi timpul se contractă, fără a se anula, tocmai în momentele de maximă sau minimă densitate ale cotidianului. Prin demersul dramatic se încearcă a se opera o dedublare a realului social, o zămislire paralelă a unei lumi, care să cuprindă în ea, asemenea Arcei lui Noe, elementele esenţiale ale fiinţării de zi cu zi.

În succesiunea artelor, se pare că muzica prezintă gradul cel mai înalt de abstractizare, de desantropomorfizare a suportului de mesaj, întâlnindu-se, undeva, cu literatura. Aşa epurată de concret, ea duce, în continuare, în lumea ei imponderabilă, imaginea algoritmică a fiinţei umane, cu toate frământările „polifonice” şi confruntările de „allegro de sonată”, cu toată diversitatea de „suită” a vieţii, ca şi cu împlinirile „armonice” ale acesteia. Şi creaţia eminesciană poartă în ea, fie prin conţinutul de idei, fie prin sonorităţile de claviatură ale învеşmântărilor sale, o neegalată muzicitate. Dacă descriptivismul cu care redă natura aparţine şi modalităţii de creaţie pentru „poemul simfonic”, în schimb, atunci când poetul pătrunde în spaţiul interior al fiinţei noastre, scriitura sa devine un portativ, pe întinderea căruia se confruntă antitetic două teme. Structura „Scrisorii a III-a”, a „Luceafărului” sau a „Cezarei” este asemănătoare cu acea a „Pateticii” beethoveniene, incluzând în ea arhitectura diversă dar unitară a unei „sonate”, cu acel „allegro” dialectic, urmat de un „largo” liric şi o „temă cu variaţiuni” plină de înţelepciune.

Prin această creionare fugară surprindem un „Eminescu total”, un demiurg al întregului şi un bijutier al părţilor. Un Eminescu proteic căruia, dacă destinul i-ar fi dăruit o Clepsidră cât un veac, atunci ar fi ridicat o catedrală gotică sau fântâni renascentiste, ar fi dăltuit o „Pieta” cu gestică de Bernini şi puritate carnală de Falconet, ar fi zugrăvit un Voroneţ în manieră şi prerafaelită, dar şi impresionistă, sau ar fi scris balete cu subiect mitologic, ar fi adus pe scenă briganzi schillerieni învăluiţi de meditaţie byroniană, sau ar fi compus muzica pentru un Ulise naţional, cu reverberaţii de Siegfried, dimensiune de „Divina Comedia” şi lamentouri doinite. Dar Eminescu a rămas numai poet, spre a ne vorbi direct, de la suflet la suflet, şi despre univers şi stele, şi de dragoste şi moarte, şi despre spaţii şi abisuri, şi de nemurirea unui Neam, din ale cărui „sute de catarge”, unul din ele a devenit Columnă.

Gheorghe A. M. CIOBANU

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

(urmare din pag. 3)

Împărtăşită pentru a spori. Expoziţia în sine e şi un gest făcut de prietenii colecţionari lui Dumitru Bezem la aniversare”, a spus Adrian Alui Gheorghe, directorul Bibliotecii Judeţene.

Despre timpul, anotimpurile şi culorile lui Dumitru Bezem au vorbit Emil Nicolae, Ştefan Potop şi Vasile Pleşca.

Cursuri de artă populară

În cadrul Centrului pentru Cultură şi Arte „Carmen Saeculare” Neamţ funcţionează, de aproape un an, un adevărat club al pasionatelor de artă populară din Piatra-Neamţ. Acestea se reunesc săptămânal, sub îndemnul „Coase-ţi ia!”, pentru a duce mai departe o artă tradiţională reînviată în ultima perioadă, şi anume cusutul iilor populare.

Miercuri, 7 octombrie, artizanele s-au întâlnit din nou, de data aceasta într-un decor potrivit, care aminteşte de interioarele vechilor case ţărăneşti.

În sala care va purta numele „Şezătoarea”, se vor desfăşura şi orele din cadrul cursului de artă populară, coordonat, ca şi anul şcolar trecut, de Mădălina Mariuţac. Proiectul „Coase-ţi ia!” are drept scop revitalizarea unei îndeletniciri tradiţionale specifice zonei Neamţ şi readucerea în prim plan a celei mai frumoase piese de port popular românesc: ia. Proiectul s-a bucurat de mare succes în rândul iubitoarelor de artă populară, numărul membrelor clubului mărindu-se la fiecare întâlnire.

Expoziţie de reptile vii, la Muzeul de Ştiinţe Naturale

Până pe 22 noiembrie, Muzeul de Ştiinţe Naturale din Piatra-Neamţ a găzduit o expoziţie de reptile vii, unică în ţară ca diversitate şi ca număr de specii.

Colecţia deţine 70 de specii de reptile de pe toate continentele, între care se remarcă cele mai periculoase specii de şerpi din lume, cum ar fi: taipanul australian, mamba neagră şi verde, cobra

Evenimente cultural-spirituale de înaltă ţinută, la Cluj-Napoca

În perioada 2-5 noiembrie 2015, Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universităţii „Babeş-Bolyai” Cluj-Napoca a găzduit Simpozionul internaţional *Misiunea parohiei şi a mănăstirii într-o lume în continuă schimbare*, simpozion derulat în cadrul manifestărilor dedicate *anului omagial al misiunii parohiei şi mănăstirii azi* şi *anului comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur şi al marilor păstori de suflete din eparhii*. Întrucât lumea se schimbă, este nevoie permanent de o reîmprospătare a modului în care Biserica este chemată să-şi îndeplinească misiunea în rândul oamenilor.

Precedat de o sesiune de comunicări ale tinerilor doctoranzi şi cercetători în teologie, simpozionul a fost deschis în dimineaţa de 3 noiembrie 2015, în *Aula Magna* a Universităţii, după care a continuat la noul sediu al Facultăţii de Teologie Ortodoxă.

În cadrul manifestărilor a avut loc şi festivitatea de acordare a titlului de *Doctor Honoris Causa* dr. Ioan Sauca, secretar general asociat al Consiliului Mondial al Bisericilor şi director al Institutului Ecumenic din Bossey, Elveţia.

La simpozion au participat zeci de profesori, doctori în teologie, cadre didactice din învăţământul universitar şi preuniversitar, clerici şi mireni de diferite confesiuni şi cu preocupări diverse, în încercarea de a defini rolul şi importanţa misiunii creştine în lumea contemporană. Referatele şi dezbaterile au fost împărţite pe trei secţiuni: Teologie, Istorie, Muzicologie şi Artă.

Printre invitaţi s-au aflat şi personalităţi ale teologiei din străinătate şi îi amintim pe Francois Dermange (Universitatea din Geneva) şi Philip LeMasters (Universitatea McMurry).

Dintre temele prezentate şi dezbătute amintim doar câteva: *Dimensiunea misionară a parohiei în Epistola către Coloseni*, *Catehizarea Bisericii Ortodoxe pe „continentul digital”*, *Misiunea monahismului şi a Bisericii în lumea contemporană*, *Mitropolitul Nicolae Mladin, apărător al Bisericii Ortodoxe Române în timpul totalitarismului*, *Nicolae Ivan, primul episcop al reînviatei Eparhii a Vadului, Feleacului şi Clujului*, *Rolul preotului (duhovnic) în catehizarea familiei privind formarea religios-morală a copiilor, Misiunea parohiei prin muzică. Cerinţe şi provocări în secolul XXI, Parohia – centru al pedagogiei creştine a persoanei, Milostenia – iubire de aproapele în comentariul la Evanghelia după Matei al Sfântului Ioan Gură de Aur, Configuraţia religioasă globală – realităţi şi previziuni, Pledoarie pentru un Muzeu al Crimelor Comunismului în România (MCCR). O perspectivă social-teologică* etc.

Seara a avut loc un concert coral susţinut de către Corul de Cameră al Facultăţii de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca „Psalmodia Transylvanica”, condus de pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu, decanul facultăţii.

La sfârşitul celor patru zile, în care s-au desfăşurat activităţile simpozionului, s-au formulat concluzii care, sperăm că vor contribui la conştientizarea misiunii pe care parohia şi mănăstirea, prin fiecare credincios, mirean sau cleric, trebuie să şi-o asume cu realism şi să o trăiască în unitatea Duhului Sfânt, ţinând cont de contextul actual. Cel de al doilea eveniment, Conferinţa naţională *Text şi discurs religios*, a avut loc în zilele de 6 şi 7 noiembrie 2015 şi s-a desfăşurat în cadrul Facultăţii de Litere a Universităţii „Babeş-Bolyai” Cluj-Napoca. Aflată la a opta ediţie, conferinţa face parte din cadrul manifestărilor ştiinţifice ale asociaţiei culturale cu acelaşi nume, fondată de către membrii catedrei de limbă română şi lingvistică generală de la Universitatea „Al. I. Cuza” Iaşi. Ediţiile anterioare s-au desfăşurat la Iaşi, Universitatea de Vest din Timişoara şi Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu.

Temele prezentate au fost grupate pe trei secţiuni: *Traducerea textului sacru, Retorica discursului religios, Literatura şi sacrul*.

Lucrările din acest an ale conferinţei au adunat zeci de participanţi din 12 oraşe ale ţării, centre universitare sau nu. După alocuţiunile în plen rostite de Î.P.S. Andrei Andreicuţ, mitropolitul Clujului, Maramureşului şi Sălajului, pr. prof. Ioan Chirilă, preşedintele senatului universităţii gazdă, prof. dr. Corin Braga, decanul Facultăţii de Litere, acad. prof. dr. Gheorghe Chivu, prof. dr. Diana Cuibus, prof. dr. Ioan Milică, au urmat lucrările pe secţiuni la care au participat cadre didactice din învăţământul universitar şi preuniversitar.

Dintre temele prezentate în plen şi pe secţiuni, doresc să menţionez: *Alfabetele vechilor noastre scrieri bisericeşti, Retorica discursului profetic vechitestamentar, Împrumuturi glosate prin parafrază în Noul Testament de la Bălgrad, Teme centrale ale predicii în Evul Mediu Apusean, Discursul religios românesc, între tradiţie şi inovaţie, Structuri proverbiale cu originea în Noul Testament, Predica – dar terapeutic al sufletului pentru vindecarea trupului, Filonul dualist-gnostic în Luceafărul, Arte poetice mistice, Metafora biblică şi reflectarea ei în decursul ştiinţific-filosofic actual, Legenda religioasă, Valenţe ale pronumelui reflexiv în psalmii biblici* etc.

Caracterizate prin intensitatea programului, diversitatea problematicilor abordate şi participare numeroasă, ambele evenimente au contribuit substanţial la un real schimb de experienţă cultural-religios pentru cei prezenţi.

Dr. Mihai FLOROAIA

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

egipteană, vipera uriaşă africană, anaconda, precum şi multe alte specii de şerpi (cu clopoţei, vipere, cobre scuipătoare, şerpi regali), şopârle, crocodili, ţestoase.

Expoziţia s-a adresat în special copiilor, elevilor, studenţilor, dar şi adulţilor, având ca scop principal educaţia şi familiarizarea publicului vizitator cu fauna exotică şi mediul de viaţă al acestor animale.

Cele 70 de specii de reptile au mai putut fi admirate de pietreni în anul 2013, organizatorii propunându-şi să prezinte colecţia de reptile vii din doi în doi ani, la Muzeul de Ştiinţe Naturale. De la Piatra-Neamţ, expoziţia a poposit la Muzeul „Grigore Antipa” din Bucureşti, unde va rămâne timp de patru luni.

„Răzeşii lui Sadoveanu în straie de sărbătoare”

Duminică, 8 noiembrie, de Sfinţii Arhangheli „Mihail şi Gavril”, comuna Tupilaţi a găzduit manifestarea cultural-artistică „Răzeşii lui Sadoveanu în straie de sărbătoare”. Evenimentul a fost organizat de Primăria, Muzeul Sătesc, Parohia şi Biblioteca „Mihail Sadoveanu” Tupilaţi, iniţiatorul activităţii fiind bibliotecarul Romică Leonte, directorul Centrului Cultural Tupilaţi.

Manifestarea a debutat la ora 10.00, cu simpozionul literar „Sadoveanu şi copiii”, organizat de Şcoala Tupilaţi, urmat de simpozionul „Tupilaţi – spaţiu de legendă şi de creaţie a unor capodopere artistice”, organizat de Biblioteca „Mihail Sadoveanu” Tupilaţi. Nu în ultimul rând, în organizarea Muzeului Sătesc, s-a desfăşurat simpozionul „Tradiţii de iarnă la Tupilaţi”. Nu au fost uitate portul, cântecul şi jocul, evenimentul încheindu-se cu un spectacol folcloric susţinut de Ansamblul artistic al Centrului Cultural Tupilaţi şi invitaţii săi.

(continuare în pag. 6)

Cărţile profesorilor noştri

400 de ferestre deschise spre lume

Chiar de la primul contact cu această carte – „400 de ferestre”, de Giuseppe Masavo (editura *Limes*, Cluj-Napoca, editor Mircea Petean, colecţia *Magister*) – cititorul va fi incitat, atât prin insolitul titlu cât şi prin imaginea de pe copertă (realizată de Cristian Cheşuţ), să descopere, la lectură, sensuri şi semnificaţii neaşteptate. Îl avertizăm însă că nu le va sesiza decât după ce va parcurge în întregime textul aşternut pe suprafaţa celor peste 100 de pagini.

Cititorul cărţii lui Giuseppe Masavo va avea surpriza să i se dezvăluie o serie de „ferestre” prin care autorul îi permite/propune să privească spre lume şi nu în ultimul rând, spre sufletul său, pe parcursul textului structurat în două părţi („Jocul cu parantezele” şi „Corzi, batistuţe, cercuri... biserici”), la rându-le, compartimentate prin titluri incitante.

În primul compartiment al cărţii – „Jocul cu parantezele” – alcătuit din 14 momente, autorul, cu toate simţurile treze, atent şi inspirat de viaţa din jur, o receptează în toate aspectele ei: de la întâmplările banale, diurne sau nocturne, la marii filosofi ai antichităţii (Platon), sau scriitorii clasici din literatura universală (Dostoievski, de ex.; nu este uitat nici Nichita Stănescu). Astfel reuşeşte să alcătuiască un tablou al lumii ca un puzzle, asemănător unei opere de artă, în culori deosebit de tari, încercând să răspundă/şi să ne răspundă la întrebarea „Ce se întâmplă cu lumea?” Totodată ni se atrage atenţia asupra unor mari adevăruri: „viaţa ca şi matematicile/plină cu semne esoterice/pe care o minte dughie/nu le înţelege” sau „viaţa e previzibilă, o linie şerpuindă inima un mecanism stereotip zăcământ/aurifer moartea atât de aproape încât îţi devine prieten...”; iar în final ţine să precizeze propria-i părere despre poezie: „poezia creşte la sat la oraş/în lună pe soare în praf într-o altă dimensiune/pe marginea şanţului în gura beţivului pe ţeava tunului”.

Din cele 20 de texte (incitante atât prin tematica lor cât şi prin ineditul, frumuseţea şi inspiraţia poetului) ce alcătuiesc compartimentul al doilea al cărţii, semnalăm în ordinea includerii lor în volum doar câteva poeme. Mai întâi, „Romanţa felinarelor curţii domneşti”– poem dedicat frumuseţilor oraşului natal al poetului, oraş prezentat în toate „etajele lui”, în care nu uită să-i aşeze, la loc de cinste pe poeţii locului şi nu numai. Tot aici nu trece cu vederea intervenţia primăriei, care cu pasajul ultramodern – „o monstruozitate de beton” spunem noi – „a deranjat morţii/nu ştiu ce arhitect a gândit/parcările scările rulante/fântâniţele/boscheţii ornamentali/pornind/chiar din oasele lor”, spune poetul, care mai departe include şi un blestem pe care-l reproducem spre luare aminte: „cine a inventat ceasul/ceas să se facă/în două limbi să ajungă/ca arcul să se-ntindă/ca rotiţele să ticăie/nisip să se facă/vânt să-l spulbere/dumnezeu să-i dea pedeapsă”.

Cititorul avizat nu poate trece cu vederea poemul „Rânduri oarecum patriotice”, ce conţine o frumoasă poezie de dragoste dedicată iubitei pe care nu pregetă să o admire chiar în biserica domnească, sub privirile impasibile ale domnitorului ctitor Ştefan cel Mare, dintr-un tablou „cu ochi ageri de om aprig la mânie”, cum zic cronicile. De fapt întregul text este un poem dedicat frumuseţii feminine: „Ştefan cel Mare se uită la genunchii tăi cu miros de flori de/câmp/care se rostogolesc în mine/din minte începând/ca apele cascadei cailor şi-ale duruitoarei/(şi-ale niagarei şi-ale victoriei)/la genunchii tăi se uită/cărora mă rog în/fiecare dimineaţă zilei ce vine/să vină/la prima oră/să te abandoneze într-un/coşuleţ lângă uşă”.

Nu puţine ferestre din cele 400 sunt deschise de Giuseppe Masavo cititorului, oferindu-i o privelişte plină de aspecte din viaţa social-politică contemporană de la noi („vorbeşte despre legislaţia rutieră, dreptul la viaţă al animalelor/*roşia montană,* subiectul tău preferat (sfârşit al unei mari iubiri)/fără nici o noimă”) sau de aiurea („din rusii vine un vânt cu o mie de guri/tot din nord ţârcovnici cu icoane furate/şi stepe şi ierni – cu siberii, cărări şi păduri/şi clopote poleite cu har siderate...”).

În „ş.a.m.d”, ca în întreg volumul, prin cele „400 de ferestre” ale minţii şi sufletului poetului dau năvală toate impulsurile vieţii din afară, receptate cu toate simţurile fiinţei umane, ascuţite la maximum, apoi transformate în metafore aşezate ca după un dicteu automat, într-o formă stabilită cu mult timp înainte de inegalabilul Caragiale în cunoscuta proză „La moşi”: „ ...colecţionar de vechituri cercei/piercinguri inele brăţări lanţuri/ coliere broşe sfetnice candele pendule/ chei broaşte şilduri yale mânere/ cleşti/ ciocane topoare nicovale roţi căruţe/ şi/ţiganii lui *tarcovski,* ruşii lui cehov/ ai lui tolstoi chiolhanuri cu cărnuri/cu vinuri cu femei trecute/şi tinere/...”

Mai reţin atenţia în mod deosebit referirile la competiţiile vieţii, pentru ca, în sfârşit, în „Ultimul CV” să-şi pună o întrebare pe care o vor gândi cu glas tare cei mai puţin obişnuiţi cu astfel de literatură: „oare ce-a vrut să spună cu asta?”. Desigur, cititorii care vor „rezista” şi vor duce lectura până la acest ultim vers.

Toate aceste imagini, văzute prin cele „400 de ferestre” ale sufletului său, sunt transformate cu o ştiinţă aparte în poezie de către Giuseppe Masavo; fără îndoială ne aflăm în faţa unui poet de o originalitate inconfundabilă în peisajul contemporan al poeziei.

Constantin TOMŞA

Aniversări culturale, noiembrie 2015

04. **MUŞATESCU, TUDOR** (1903–1970) scriitor; 45 ani de la moarte
05. **SADOVEANU, MIHAIL** (1880–1961) scriitor, academician; 135 ani de la naştere
07. **DURRELL, LAWRENCE** (1912–1990) scriitor englez; 25 ani de la moarte
10. **ODOBESCU, ALEXANDRU** (1834–1895) scriitor, academician; 120 ani de la moarte
12. **RODIN, AUGUSTE** (1840–1917) sculptor francez; 175 ani de la naştere
13. **KIRILEANU, G. T.** (1872–1960) academician, folclorist, bibliofil; 55 ani de la moarte
14. **MONET, CLAUDE** (1840–1926) pictor francez; 175 ani de la naştere
15. **CONTA, VASILE** (1845–1882) filosof, poet, om politic; 170 ani de la naştere /15 nov
19. **POUSSIN, NICOLAS** (1594–1665) pictor francez; 350 ani de la moarte
20. **TOLSTOI, LEV NIKOLAIEVICI** (1828–1910) scriitor rus; 105 ani de la moarte
22. **GAULLE, CHARLES DE** (1890–1970) general şi politician francez; 125 ani de la naştere
24. **MACEDONSKI, ALEXANDRU** (1854–1920) scriitor; 95 ani de la moarte
25. **ALEXANDRESCU, GRIGORE** (1814–1885) scriitor, fabulist, traducător; 130 ani de la moarte
27. **DUMAS, ALEXANDRE (fiul)** (1824–1895) romancier şi dramaturg francez; 120 ani de la moarte
27. **IORGA, NICOLAE** (1871–1940) istoric, scriitor, om politic, academician; 75 ani de la moarte
27. **REBREANU, LIVIU** (1885–1944) scriitor, traducător; 130 ani de la naştere
29. **COCEA, N. D.** (1880–1949) scriitor şi publicist; 135 ani de la naştere.

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

(urmare din pag. 5)

Expoziţie omagială Corneliu Coposu

Pe data de 10 noiembrie, Biblioteca Judeţeană „G. T. Kirileanu” a dat întâlnire publicului nemţean cu istoria şi cu personalităţile care au marcat-o, prin intermediul unei expoziţii ce îşi propune să-l omagieze pe Corneliu Coposu, la 20 de ani de la trecerea în veşnicie.

Expoziţia are un caracter itinerant şi a mai fost prezentată în cadrul Bibliotecii Naţionale a României, a bibliotecilor judeţene din Timiş, Arad şi Cluj-Napoca, a Muzeului de Istorie Naţională şi Arheologie din Constanţa, Complexului Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău, Ateneului Popular din Focşani etc.

Organizată de Asociaţia Creştin Democrată „România de Mâine” în parteneriat cu Fundaţia Hanns Seidel Romania şi Organizaţia PNŢCD – Neamţ, expoziţia a fost prezentată în Holul principal al Bibliotecii Judeţene „G. T. Kirileanu” Neamţ de către Cristian Tomuleţ (preşedintele Filialei Neamţ a PNŢCD), ing. Sergiu Bumbu şi scriitorul Adrian Alui Gheorghe.

Expoziţie de publicaţii periodice vechi

Pe data de 30 octombrie a avut loc, la Muzeul de Istorie şi Arheologie Piatra-Neamţ, vernisajul expoziţiei „Publicaţii ştiinţifice, culturale şi educative aflate în Biblioteca documentară a Arhivelor Naţionale din Neamţ”, eveniment organizat cu ocazia Zilei Arhivelor Naţionale.

Au fost expuse peste 70 de publicaţii, încadrate cronologic între sfârşitul sec. al XIX-lea şi prima jumătate a sec. XX, acoperind o paletă largă de domenii: educaţie, învăţământ, viaţă politică şi culturală, agricultură sau religie. Între cele mai vechi lucrări expuse se numără revistele „Columna lui Traian” (apărută în 1870, la Bucureşti, sub direcţia lui B. P. Haşdeu), „Mihai Eminescu” (apărută în 1903 la Iaşi), „Amicul poporului” (apărută la

→

Semnal editorial

Invitaţie la harem

Despre istoricului Mustafa Ali Mehmet se ştiu puţine lucruri, iar despre recenta sa carte „Haremul sultanilor otomani”, apărută la Editura *Contrast,* ar trebui să se vorbească mai mult.

Născut în judeţul Caliacra în 1924, Mustafa Ali Mehmet se înscrie în 1937 la Seminarul Musulman din Medgidia, şcoală absolvită în anul 1945. Câţiva ani predă în şcoli din Dobrogea şi în 1950 este admis la Facultatea de Filosofie a Universităţii din Bucureşti. Colaborează încă din anii studenţiei cu Institutul de Istorie al Academiei, unde a şi rămas ca cercetător după absolvirea studiilor. În anul 1965 trece la Institutul de Studii Sud – Est Europene.

A publicat în 1976 ***O Istorie a Turcilor***, în anul 2003 a tradus şi publicat ***Coranul*** în limba română**,** iar în anul 2013 a publicat ***Pagini din istoria turcilor*** lucrare pentru care a primit premiul Academiei Române. A semnalat şi valorificat numeroase volume de cronici şi documente turceşti referitoare la istoria României şi a publicat articole privitoare la relaţiile româno – turce de-a lungul vremii.

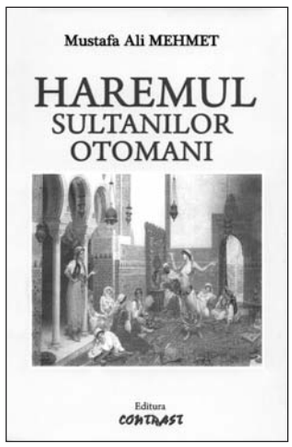

Haremul desemna partea nevăzută, intimă a instituţiei social – familială a lumii turco – musulmane, spaţiu rezervat femeilor, prezumtiv loc al orgiilor sentimentale, un loc bine păzit de unde nu răzbăteau informaţii exacte, ci doar ipoteze cuprinzând de cele mai multe ori fantezii şi exagerări. Autorul arată că în cei peste şase sute de ani de existenţă ai imperiului întins pe trei continente şi între cei 36 de sultani au fost şi unii care s-au dedat unor excese, dar acestea nu pot fi generalizate şi nu pot anatemiza întreaga istorie a Turciei.

În haremul sultanilor, considerat de unii o enigmă a istoriei, erau prezente categorii diferite de femei: sultane mame cu copiii lor, cadâne din care unele cu copii, dar şi sclave. Aveau acces în haremul cu o singură intrare bine păzită, padişahii şi eunucii (bărbaţi sterili sau castraţi), rareori medicul şi un bogat personal de îngrijire, educare şi supraveghere care nu avea posibilitatea de a colabora cu lumea din exterior, încălcarea regulilor fiind plătită cu capul.

În harem, sultanul organiza uneori împreună cu soţiile şi copiii lor petreceri şi ceremonii. Aveau loc şi concerte mai ales cu melodii religioase sau laice, dansuri şi chiar jocuri. Cadrul era fastuos, bogat şi strălucitor, dar pereţii erau împodobiţi cu versete din Coran şi cu maxime ale profetului Allah îndemnând la pioşenie şi cumpătare. Doar pentru cine ştia să citească. Şi cu toate că Şariatul islamic prevedea un număr de patru soţii cu cununie şi un număr nedefinit de soţii fără cununie, imperativul nu prea a pus capăt dezmăţului sexual.

Au fost în harem şi romance. Dintre cele ştiute, Ancuţa fiica lui Mircea Ciobanu şi a doamnei Chiajna, căsătorită cu Murad al III-lea sultan între 1574 – 1595. (Conf. *Magazin istoric* nr. 10 (583), 2015, p. 23).

Desigur, haremul a fost şi locul unor întâmplări nefericite şi lupte acerbe mai ales între cadânele care aveau băieţi şi care încercau să-i impună ca urmaşi la tronul împărăţiei otomane, fapt care a dus la săvârşirea unor crime şi tragedii în care otrava şi pumnalul jucau rolul principal. Aşa au fost sacrificaţi un şir ştiut şi neştiut de moştenitori la tron. În harem au avut loc uciderea marelui vizir Ibrahim Paşa (1536), sugrumarea Şehzadelei (prinţ moştenitor) Mustafa (1553), uciderea marelui vizir Kara Ahmed Paşa (1555) sau declanşarea rivalităţilor între Selim şi Baiazid – manifestări care demonstrează că nu întotdeauna suveranii aveau ultimul cuvânt.

Aşa se şi explică existenţa în istoria Turciei a unor perioade în care femeile au dominat în harem, aşa numita „Domnie a cadânelor”, care a durat peste o sută de ani, începând cu Hurrem, (Alexandra Lisowska) sultana de origine slavă, continuând cu Mihrimah, Huma, Nurbanu, Kosem, Turham.

Recomandăm această carte în care se găsesc informaţii despre tumultuoasa istorie a Imperiului Otoman şi despre Soliman Magnificul care, ajuns sultan la 25 de ani, nu a fost un mare militar precum bunicul şi tatăl său, însă a fost un mare legiuitor. Printre altele, el a fost cel care în urma luptelor cu Petru Rareş a înfiinţat în anul 1538 raiaua Benderului.

Înv. Neculai FLORIAN

Aniversări culturale, decembrie 2015

01. **ZIUA NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI** (zi nelucrătoare)
02. **LABIŞ, NICOLAE** (1935–1956) poet; 80 ani de la naştere
02. **LIPATTI, DINU** (1917–1950) compozitor, pianist, academician; 65 ani de la moarte
04. **RILKE, RAINER MARIA** (1875–1926) scriitor austriac; 140 ani de la naştere
05. **PILLAT, DINU** (1921–1975) prozator şi istoric literar; 40 ani de la moarte
06. **SOCIETATEA COMPOZITORILOR ROMÂNI**, preşedinte George Enescu; 95 ani de la înfiinţare
08. **SIBELIUS, JEAN** (1865–1957) compozitor finlandez; 150 ani de la naştere (aniversare Unesco)
14. **DÜRRENMATT, FRIEDRICH** (1921–1990) scriitor elveţian; 25 ani de la moarte
16. **BARBU, LĂUTARUL** (Vasile Barbu), cântăreţ, cobzar şi viorist (1780-1861) 235 de ani de la naştere
17. **BEETHOVEN, LUDWIG VAN** (1770–1827) compozitor şi pianist german; 245 ani de la naştere
19. **PIAF, ÉDITH** (1915–1963) actriţă, cântăreaţă şi textieră franceză; 100 ani de la naştere
23. **CHAMPOLLION, JEAN–FRANÇOIS** (1790–1832) orientalist francez; 225 ani de la naştere
29. **MINOVICI, ŞTEFAN** (1867–1935) chimist, academician; 80 ani de la moarte
30. **COSTIN, NICOLAE**, cronicar (c. 1660-1712) 355 de ani de la naştere
30. **KIPLING, RUDYARD** (1865–1936) scriitor britanic, laureat Nobel; 150 ani de la naştere
30. **URECHE, GRIGORE**, cronicar (c. 1590-1647) 425 de ani de la naştere.

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

Târgu Jiu, în martie 1898) sau „Revista nouă” (apărută în 1887, sub conducerea aceluiaşi B. P. Haşdeu).

Dintre revistele de educaţie pentru copii amintim „Pentru inima copiilor” (revistă lunară pentru educaţie şi instrucţie în casă şi şcoală), „Căminul”, sau „Şcoala şi familia de mâine”.

Sunt prezente şi publicaţii cu apariţie locală, dintre care menţionăm „Viaţa şcolară”, „Apostolul”, „Solia”, „Buletinul medical” sau o serie de publicaţii legate de farmacia Vorel.

Expoziţia va putea fi vizitată până în luna ianuarie a anului 2016.

Ziua Mondială a Poştei

Pe data de 9 octombrie este sărbătorită Ziua Mondială a Poştei, dedicată activităţii de curierat a poştaşilor. Ziua Mondială a Poştei este serbată în peste 150 de ţări, administraţiile poştale lansând emisiuni filatelice dedicate acestei date sau noi servicii poştale, organizând festivităţi şi evenimente speciale, precum şi conferinţe şi seminarii cu specific poştal şi filatelic.

Serviciul poştal a fost înfiinţat în 1874, sub denumirea de Uniunea Generală a Poştelor, patru ani mai târziu schimbându-şi numele în Uniunea Poştală Universală, prin semnarea Tratatului de la Berna de către cei 22 de membri fondatori, între care se număra şi George Lahovari, directorul general al Poştelor şi Telegrafului.

Clădirea Poştei din Piatra-Neamţ, operă a renumitului arhitect italian Carol Zani se află pe lista clădirilor de patrimoniu din judeţul nostru, construcţia fiind definitivată în anul 1936.

Între clădirile ridicate în Neamţ de Carol Zani se numără Palatul Regal, reşedinţa de vară a suveranilor României, Şcoala primară din Tarcău, bisericile din Grinţieş, Dreptu, Hangu, Cut, Precista iar la Piatra-Neamţ Palatul Administrativ, Gara nouă, clădirea Teatrului, Liceul de fete, Şcolile normale de băieţi şi fete, Şcoala de băieţi nr. 1- azi „Muzeul de Artă” ş. a.

O româncă, profesor de excepţie la Liceul Sacré Cœur din Vannes

Profitând de un sejur prelungit în Franţa şi de oportunitatea de a cunoaşte şi *Români fericiţi*, am realizat un interviu cu profesoara de matematică Simona Niculescu, de la Liceul Sacré Cœur din Vannes, Bretania.

De cât timp sunteţi profesor la Liceul Sacré Cœur din Vannes?

– Am venit în Franţa în anul 1990 împreună cu soţul meu, doctor chirurg şi între timp am obţinut şi cetăţenia franceză.

– Cum aţi devenit profesor titular în Franţa?

– În urma unui concurs destul de solicitant, în care am susţinut o probă scrisă de 5 ore la disciplina matematică, apoi o probă practică legată de metodica predării acestei discipline; după ce am tras biletul cu subiectul propus mi s-a dat timp de pregătire de o oră, în care am avut acces la surse de informare: cărţi, reviste de specialitate şi apoi am susţinut în faţa comisiei un model de activitate didactică la clasă. Înainte de desfăşurarea efectivă a concursului, m-am înscris la Rectoratul Regional Morbihan, am depus toate documentele necesare la dosar, mi-am exprimat pentru ce tip de şcoli vreau să candidez (am ales învăţământul privat) şi restul a urmat conform procedurilor de aici. După concurs am avut posibilitatea să prind post la Liceul Sacré Cœur din Vannes. Precizare importantă: aici nu devii titular direct pe o şcoală ci pe regiune şi apoi eşti repartizat, funcţie de punctajul obţinut, la o şcoală.

– Ce ne puteţi spune despre sistemul de învăţământ francez şi despre perfecţionarea şi formarea continuă a cadrelor didactice de aici?

– Sistemul educaţional francez este foarte similar cu cel din România şi cuprinde:

Şcoala primară (clasele 1-5);

Şcoala secundară (clasele 6-12), care la rândul ei include: **college** (clasele 6-9) şi **lycee** (clasele 10-12);

Dupa college, se susţine examenul „Brevet des Colleges”.

Absolvirea şcolii secundare conduce la Bacalaureat.

Toţi elevii studiază discipline generale ca: limba franceză, istorie, limbi străine (prima fiind de obicei engleza, iar apoi germana sau spaniola), educaţie fizică.

Pentru ultimii 2 ani de liceu (clasele 11-12), se optează pentru unul dintre profilele:

Real, cu accent pe matematică, fizică şi biologie;

Economic, cu accent pe economie şi ştiinţe sociale (logică, psihologie);

Uman, cu accent pe literatură, franceză, filosofie şi limbi străine.

Bacalaureatul francez poate fi susţinut numai după cel puţin 2 ani de studiu în Franţa. După bacalaureat, un elev se poate înscrie la universitate său la o şcoală vocaţională.

Copiii români pot studia în Franţa atât în şcoli private (tarife de la 10.000 EUR / an), cât şi în şcoli de stat (tarife de la 8500 EUR / an). Pentru o acomodare mai uşoară şi o integrare mai rapidă în sistemul de învăţământ francez, este recomandată participarea fie la un curs intensiv de vară, fie la un program academic pregătitor cu durata de câteva luni.

– Cum se desfăşoară cariera unui profesor în Franţa?

– După ce a devenit titular, un profesor nu mai are de dat alte examene (cum sunt gradele didactice în România) ci este evaluat, anual, de conducerea şcolii şi este suspus evaluărilor specifice din partea inspectorilor din cadrul Rectoratului Regional al Academiei Morbihan (în cazul meu); este un fel de corespondent al inspectoratelor şcolare, dar au o acoperire regională (cum ar fi mai multe judeţe).

În Franţa inspecţiile de evaluare sunt făcute doar de către inspectori, care sunt obligaţi să efectueze 100 de inspecţii de acest tip/an) şi constau într-o inspecţie la clasă de o oră, urmată de o oră de discuţii şi de analizarea documentelor. Criteriile care stau la baza planificării inspecţiilor de evaluare sunt: evaluarea calitativă a actului instructiv-educativ – la stagiari, la solicitarea profesorului – pentru a trece la o alta tranşă de salarizare său dacă nu a fost niciodată evaluat, eventual la pierderea postului); la cererea directorului (disciplinar); profesorii care au dificultăţi în predare. Pe site-ul Academiei se află listele cu cadre didactice, pe specialităţi, gradul/eşalonul, nota pedagogică şi data când au fost evaluaţi, inspectorul responsabil şi directorul unităţii şcolare: o oglindă a tuturor profesorilor şi notele acestora. Doar în unele Academii din Franţa se organizează inspecţii frontale; însă există ideea ca acestea să fie generalizate la nivelul întregii ţări. (Proiectul de reformă). Se organizează şi inspecţiile numite „visite d’établissement”, care au aceleaşi obiective ca şi inspecţiile frontale de la noi. Inspecţia este anunţată cu cel puţin două săptămâni înainte şi este precedată de un chestionar de preinspecţie, care este completat de cel ce va fi inspectat. Înainte de inspecţie: se dă un telefon şi se vorbeşte cu directorul, acesta trimite orarul profesorului care va fi inspectat, inspectorul anunţă apoi ziua în care va veni şi, cu 8 zile înainte trimite trei documente: Protocolul de inspecţie (acelaşi pentru toţi), fişa profesorului (date despre acesta) şi o adresă către profesor prin care este înştiinţat de inspecţie. Putem spune că aici, profesorul nu este prea stresat sau solicitat de inspecţii, grade didactice, iar în plus, nu prea există reclamaţii, plângeri său alte şicanări generatoare de stres.

– Cum se desfăşoară activitatea educativă şi cu ce resurse?

– La nivelul fiecărei şcoli există un responsabil cu «La vie scolaire» care nu are şi activitate la clasă şi care este absolvent de Ştiinţele Educaţiei său Psihologie. Pe lângă proiectarea programului activităţilor educative, împreună cu diriginţii, coordonatorii a ceea ce se numeşte «La vie de classe» şi cu părinţii (un foarte puternic şi prezent partener educaţional – sunt constituiţi în asociaţii APPEL, au reglementari legislative specifice şi se implică foarte mult) acesta supraveghează şi coordonează şi partea disciplinară a elevilor; dacă un elev a întârziat mai mult de 5-10 minute, nu mai întră în clasă ci trece mai întâi pe la Responsabilul cu «la vie scolaire» unde spune de ce şi cum, iar acesta transmite dirigintelui, directorului şi apoi, direct pe mail, părinţilor care trebuie să vină la şcoală şi să stabilească împreună măsurile ce trebuie luate spre a nu se mai întâmpla aceste lucru.

– Ce-mi puteţi spune despre «opţionale»?

– Opţionalele nu sunt ca în România, parte a normării unei catedre la un cadru didactic, ci sunt activităţi realizate în afara orelor, de obicei cu caracter interdisciplinar (exemplu «Dimensiunile istorice ale vieţii bretonilor» în care au intervenţii pe câte un număr de ore profesorii de: istorie, filosofie, matematică, chimie, biologie, artă plastică, muzică) la care se adăugă câte 1-2 său 3 ore de «assistance îndividuelle» pentru elevi la cererea acestora sau a părinţilor doar pentru limba franceză, matematică şi filosofie.

– Ce motivează profesorul şi elevul?

– În primul rând, baza materială generoasă: sunt laboratoare, ateliere dotate cu toată tehnica şi logistica necesare şi sunt în număr suficient de mare astfel ca fiecare profesor să-şi poată susţine activitatea şi în alta loc decât sala de clasă; biblioteca, sala de servit masa de prânz, sălile şi terenurile de sport, săli pentru activităţile artistice: teatru, cor, dans etc.

Apoi, vine asociaţia părinţilor cu o cotozaţie anuală, pe care ei o stabilesc, o strâng şi o depun în contul unui ONG, pus la dispoziţia elevilor pentru participarea la activităţi cultural-educative şi extraşcolare. În acelaşi cont intră de asemenea banii obţinuţi din vânzarea unor dulciuri, produse în casă şi vândute de către părinţi, în curtea şcolii, după un grafic care nu iartă pe nimeni.

Apoi, vin resursele primite de la Rectoratul regional, de la Consiliul local şi astfel, ori de câte ori se doreşte derularea unei activităţi: spectacol, excursie, concurs etc. sunt asigurate toate resursele necesare; pentru transportul elevilor şi al profesorilor primăria pune la dispoziţie autobuze bine dotate.

Pe lângă aceste condiţii asigurate şi de care elevii beneficiază, mai amintesc că, pentru ziua liberă de miercuri, la nivelul fiecărei comunităţi există spaţii în care aceştia pot participa la tot felul de activităţi alese de ei împreună cu părinţii, cum ar fi: karate, dans de societate, muzică, teatru, sport pe diverse specialităţi (fotbal, baschet, gimnastică etc.) foarte moderne şi dotate pentru care participări părinţii achită o sumă mai mult simbolică (de exemplu doar 120 euro pe an).

Elevii nu au teme pentru acasă, iau prânzul la şcoală, iar dacă părinţii nu-i pot lua la 16.30, când se termină programul, aceştia rămân la «garderie» cu un supraveghetor până când vine cineva (legitimat şi cunoscut de şcoală) să-l ia. Notele sunt de la 1 la 20, notarea se face prin lucrări scrise, cu procente şi elevii sunt foarte degajaţi, dar şi plăcut implicaţi în dezvoltarea lor şi prin participarea la toate activităţile cu entuziasm; la absolvirea fiecărui ciclu de învăţământ, fiecare elev are o perspectivă motivantă!

Nu în ultimul rând, amintesc şi salarizarea care, pentru un profesor titular ajunge la 2200 Euro pe lună. Legat de plata orei de «dirigenţie», acea coordonare a clasei, «La vie de classe», fiecare profesor este plătit cu aceeaşi sumă, nu cu 10% din salar ca în România, în definitiv activitatea prestată e aceeaşi.

– Colegii noştri din România ar putea fi invidioşi...

– Nu cred. Drept care, în încheiere, doresc să transmit tuturor colegilor din ţară, multă sănătate, o viaţă profesională atractivă, motivată şi care să le aducă satisfacţie şi recunoaşterea muncii grele şi pline de responsabilitate pe care o desfăşoară!

A consemnat Niculina NIŢĂ

Premisele unui învăţământ de calitate

Joi, 5 noiembrie, s-a deschis sezonul cercurilor pedagogice din zona Târgu Neamţ cu activitatea Cercului pedagogic al directorilor, nr. 10, gazdă fiind Şcoala Gimnazială, „Ieremia Irimescu” Brusturi.

Au participat directorii următoarelor unităţi şcolare: Şcoala Gimnazială, „N.Grigorescu” Agapia, Şcoala Gimnazială Bălţăteşti, Şcoala Gimnazială, „Grigore Săvinescu” Crăcăoani, Şcoala Gimnazială Drăgăneşti, Şcoala Gimnazială, „Vasile Conta” Ghindăoani, Şcoala Gimnazială Grumăzeşti, Şcoala Gimnazială Păstrăveni, Şcoala Gimnazială Răuceşti, Şcoala Gimnazială Timişeşti, Şcoala Gimnazială Nr. 2, „Grigore Ghica-Vodă” Târgu Neamţ, Şcoala Gimnazială Nr. 3, „Ion Creangă” Târgu Neamţ, Şcoala Gimnazială Tupilaţi, Şcoala Gimnazială Nr. 1 Ţibucani, Şcoala Gimnazială Urecheni, iar coordonatori au fost: inspector şcolar, prof. Preda Elena şi inspector şcolar, prof. Sava Camelia Nina.

Temele abordate în cadrul evenimentului s-au concentrat în jurul unor subiecte de actualitate privind managementul operaţional în instituţiile de învăţământ din judeţul Neamţ: funcţionarea curentă a unităţii de învăţământ, funcţionarea sistemului de gestionare a informaţiei, asigurarea serviciilor medicale pentru educabili, asigurarea securităţii tuturor celor implicaţi în activitatea şcolară, asigurarea serviciilor de orientare şi consiliere pentru educabili, asigurarea transparenţei informaţiilor cu privire la resursele financiare ale şcolii.

Pornind de la definirea teoretică şi temeiul legal al acestor probleme prezentate de către prof. Costache Stafie, director al Şcolii Gimnaziale, „Ieremia Irimescu” Brusturi, s-au concretizat discuţii ce au vizat aspecte practice întâlnite în unităţile şcolare nemţene, domnii directori împărtăşind din propria lor experienţă.

S-a accentuat faptul că unităţile de învăţământ, prin directorul şcolii, în colaborare cu cadrele medicale şi autorităţile publice locale, asigură condiţiile igienico-sanitare privind organizarea şi desfăşurarea, în bune condiţii, a activităţii instructiv-educative.

Consilierea şi orientarea elevilor constituie un demers important în dezvoltarea personală şi înzestrarea acestora cu cunoştinţele şi abilităţile necesare pentru managementul propriului traseu educaţional şi profesional, reprezentând un proces de pregătire şi îndrumare potrivit structurii de personalitate a acestora, proces ce implică toţi factorii educaţionali.

Un management operaţional eficient presupune o bună colaborare a şcolii cu comunitatea locală, acest lucru este reliefat şi de prezenţa la această activitate a Primarului Comunei Brusturi, domnul Lozonschi Daniel, care apreciază maniera domnului director Stafie Costache de a promova şcoala şi rolul acesteia în viaţa localităţi şi a Preotului Gavriloae Dinu, parohul satului Brusturi.

Activitatea s-a încheiat cu un moment artistic oferit de Ansamblul folcloric, „Izvoraşul”, moment ce a încântat ochii şi sufletele oaspeţilor prin păstrarea obiceiurilor şi tradiţiilor populare româneşti.

Atât d-na inspector şcolar, prof. Elena Preda, cât şi d-na inspector şcolar, prof. Camelia Nina Sava, au concluzionat că, pentru a fi funcţional, managementul are nevoie de adaptare la nou şi la schimbare, iar succesul managementului poate fi sporit de acţiunile inteligente ale managerilor.

Costache STAFIE

Briza unui gând atlantic

Aerul sărat cu miros de alge mă învăluie levitabil, iar iarna bretonă mi-a demonstrat că şi în acest anotimp pot înflori trandafirii, că „huitre-le” au un gust unic atunci când le sorbi după ce le-ai dezlipit de stânca dezvelită de maree, că armonia este în orice anotimp... Zbaterile oceanului seamănă cu ale noastre, doar că nu ascund definitiv cele menite a rămâne neştiute, ba chiar le scot la malul disperării mai vizibile, căscând în juru-le hăuri ce par a spune „şi câte mai sunt...”. Îmbrăcată lejer (şi eu care mi-am adus cu mine cizme, guler de blană...) în această „toamiarnă” (am împrumutat melanjarea francezilor), fără grija accesoriilor, a coafurii sau machiajului, doar cu cea legată de sănătate, hoinăresc prin parcuri şi păduri sau alerg pe malul oceanului trăindu-mi o altă tinereţe plină de nădăjduirea unui alteva, ca un semn al nemuririi. Învăţ de la bretoni să mă simt bine cu mine însămi, să mă proiectez într-un mod fericit spre o altă zi mereu mai bună decât cea care trece... La început eram surprinsă şi oarecum contrariată când vedeam prezenţe „neconforme”, cum ar fi o femeie într-un mare market îmbrăcată cu adidaşi, fără ciorapi, cu pantalon scurt de sport şi cu o haină groasă de la brâu în sus, cu un guler pe care şi-l ridică să nu simtă... frigul??! Acum, totul mi se pare firesc; fiecare se manifestă cum simte, cei din jur nu par a fi surprinşi, toţi sunt prinşi într-un dans lent cu costumaţii care mai de care mai specifice. Aşa este aici normal! Da! Poate trebuie să învăţam să fim mai fireşti şi la noi acasă (România), mai sinceri, mai puţin pentru că „aşa se cade, aşa trebuie, aşa....” şi să nu mai acceptăm mimări şi „făcături”, forme fără fond, oratori fără un discurs cu conţinut, dărnicii din bunurile altora, „băieţii deştepţi” care ne ocupă agresiv cu zgomot şi deşertăciune şi căută să ne inunde, să ne ocupe total „prim-planul” vieţii noastre care nu se petrece decât o singură dată!!! Eram tentată să amintesc aici şi de cei „şmecheri”, dar n-am vrut să aduc atingeri nedrepte, acest cuvânt provenind de la germanul „schecker” care desemna un degustător de vin, chiar dacă unii din cei la care făceam referire sunt prea de(z)gustători!

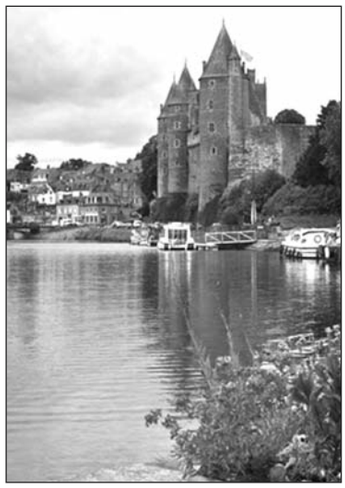

Acest „gând atlantic” l-am scris spre a va alina ca o briză în vremurile fierbinţi de pe la noi (unele prea fierbinţi şi cu plata prea scumpă... viaţa ne este dată doar o data!) şi spre împărtăşirea unui firesc şi a unui normal necosmetizate, neminţite, pentru ca fiecare apoi, picătură cu picătură, să reumplem oceanul românesc cu limpezime, curăţenie şi sinceritate spre a ne simţi mai bine unii cu alţii!

Prof. Niculina NIŢĂ

Familia şcolii

„Emoţie de toamnă”, aşa aş caracteriza în doar câteva cuvinte locul unde îmi măsor vârsta în ani şcolari şi, dincolo de poezie, este întruchiparea celor întâmplate…

De curând, Şcoala Gimnazială Costişa, locul unde muncesc, a fost gazda unei activităţi specifice învăţământului, dar care pentru fiecare dintre noi, cei aflaţi la catedră, vine cu o mare dorinţă, aceea de a arăta că ai cu ce te mândri şi că o parte din sufletul tău e acolo.

Cercul pedagogic al directorilor de şcoli – eveniment deosebit pentru şcoala noastră prin onoarea de a fi gazdă – a constituit un moment de bilanţ, care a reliefat multiplele schimbări făcute, acolo la capăt de judeţ, de o mână de oameni cu mult suflet, cu gânduri bune şi cu înrădăcinata judecată de valoare a „omului ce sfinţeşte locul”.

O şcoală cu un interior primitor, aproape în întregime renovat, un teren de sport ultramodern, extinderea cu două săli de clasă şi o sală de sport sunt câteva exemple din cele pe care oamenii şcolii le-au enumerat cu mândrie invitaţilor – directori ai unităţilor şcolare din comune nemţene, dar şi din Piatra-Neamţ – dorind parcă a arăta, că distanţa dintre sat şi oraş dispare, acolo unde toţi au acelaşi ţel, al lucrului bine şi pentru semeni făcut.

Cu ani în urmă, când în marea şi importanta, pentru mine, familie căreia îi aparţin, şcoala, au fost şi momente mai grele, le spuneam colegilor mei că este uşor să fii director când ai un colectiv model, că poţi fi un bun gospodar, dar acest lucru nu depinde doar de priceperea ta, ci şi de bani.

S-au schimbat multe de atunci... Oamenii care prin tinereţe şi dăruire au ţinut pasul cu transformările, neluând în seamă altceva decât singura politică, cea a elevului, au reuşit să dea o notă de prospeţime colectivului didactic şi îmi sunt mereu alături.

Cine ne-a trecut pragul a rămas alături de noi, fiind rare situaţiile când un coleg a privit şcoala noastră doar ca pe o punte de lansare spre mediul urban.

Mult mai tinerii mei colegi, odată integraţi în colectivul primitor, au rămas aici pentru copiii frumoşi şi talentaţi pe care îi îndrumă, fiindu-le nu doar dascăli, ci şi prieteni. Iar ceea ce spun este o realitate cunoscută, aceea a copiilor cu părinţi plecaţi în străinătate, cărora colegii mei le sunt uneori singurii buni sfătuitori.

Am fost întrebată adesea de ce nu plec spre oraş, „mai aproape” de casă, nefiind localnică. Sunt născută în Piatra-Neamţ şi sunt în continuare „orăşeancă”, dar asta nu m-a împiedicat să simt mai mult ca oriunde căldura oamenilor de la ţară, sinceritatea, bunul simţ, astfel că ruperea de locul unde muncesc m-ar lipsi de apropierea copiilor „cu sufletul în palmă”, aşa cum doar aici am găsit. Apoi, sunt 25 de ani de când predau la Costişa, astfel că acum predau copiilor foştilor mei elevi. Consider că aici este a doua mea familie.

Iar familia înseamnă acasă…

Corina LATCU

Pagini coordonate de Niculina NIŢĂ – profesor metodist la CCD Neamţ

În căutarea teatrului pierdut

(urmare din pag. 1)

● **Sâmbătă, 17 octombrie 2015**

EŞTI UN ANIMAL, VISKOVITZ!

Cartea lui Alessandro Boffa „Eşti un animal, Viskovitz!”, un mare succes în Italia, a fost tradusă mult, inclusiv în românește, în urmă cu vreo zece ani. Propunerea teatrului „Anton Pann” din Râmnicu Vâlcea pleacă de la o dramatizare semnată chiar de regizorul Tudor Lucanu. E o întâmplare fericită, pentru că s-a translat cu limba teatrului şi ochii regizorului, care vedeau următorul act scenic. Acum, textul lui Boffa încadrează între intervenţiile unui narator – la începutul şi la sfârşitul reprezentaţiei – povestea lui Viskovitz, o vietate care aparţine unor clase şi categorii zoologice felurite: e ba un microorganism, ba un gândac, ba cintezoi, ba melc, ba papagal, ba porc, ba un burete alcoolic, ba un rechin, ba… Un personaj în căutarea iubirii perfecte, cu aventuri galante sau existenţiale, în fiecare variantă/secvenţă imaginată cu umor atroce şi fantezie debordantă. Un spectacol coerent cu actori profesionişti, de valori sensibil egale, total implicaţi şi cu un puternic sentiment de echipă. Un decor simplu şi plurivalent funcţional, costume frumoase care răspund plastic trimiterilor spre multitudinea de personaje care bântuie prin scenă. Dans, muzici, umor, amuzament de calitate şi recitaluri actoriceşti pentru toţi interpreţii. Poate uşor prea lungi prologul şi câteva monologuri… Dar mai binele poate deveni uşor duşmanul binelui… Hachiţe…

FĂ-MI LOC!

Unul dintre cele mai aplaudate spectacole din festival a fost adus la Piatra-Neamț de Asociaţia „Inspira” Bucureşti. „Fă-mi loc” de Anthony Michineau, o piesă bulevardieră foarte

bine scrisă, prilejuieşte, sub bagheta regizorală a lui Radu Beligan, două recitaluri actoriceşti de excepţie: Marius Manole şi Medeea Marinescu. Subiectul textului e simplu: EA, Camilla, singură, încântătoare, dezinvoltă, neinhibată, se găseşte întâmplător, într-un vagon de tren care pleacă de la Paris, cu EL, Manuel, bărbat sătul de căsnicie şi terorizat de o nevastă care a pierdut trenul, sau de care a fugit. Şi cum suntem în preajma Crăciunului, se desfac şi se schimbă cadouri, poveşti de viaţă, pijamale. Totul cu un haz nebun, cu partituri lucrate cu meticulozitate, bine mişcat (performanţă absolută, având în vedere spaţiul de joc: o cuşetă cu două paturi suprapuse), bine tensionat, ocolind mereu patetismul, plictisul şi repetiţiile. Ceea ce nu-i de ici-colo.

FĂ TU PRIMUL PAS

Prezentat de „Teatrul de Artă” din Bucureşti spectacolul „Fă tu primul pas” are la bază un text bulevardier semnat de Jean-Claude Carrière (regia Andrei Munteanu), bine jucat şi nuanţat, – chiar foarte bine de către Marius Călugăriţa şi fandosit monocord de Raluca Aprodu.

Spectacolul, bine tensionat regizoral, e comestibil şi se poate urmări cu plăcere – dacă eşti blând şi nu eşti sastisit de poveştile: văzut, plăcut, pipăit, certat, împăcat, dragoste nebună etc. Dar măcar e o propunere cinstită, necontorsionată inutil, care lasă să se simtă bine, actorii şi publicul, deopotrivă.

● **Duminică, 18 octombrie 2015**

VIZĂ DE CLOWN

Piesa „Viză de Clown (Aliens with Extraordinary Skills)” prezentată de Teatrul Odeon, Bucureşti a fost produsă în 2008 la Teatrul „Julia Miles” din New York, şi a fost bine primită de presa de peste Ocean. Tocmai îmi frecam mâinile de bucurie că pot vedea, în sfârşit, şi un

spectacol semnat de un dramaturg de-al nostru, din popor, Saviana Stănescu e româncă, nu?, când începutul reprezentaţiei m-a răpit de pe plaiul mioritic şi m-a trimis taman la New York. Şi acolo am rămas, pentru că spectacolul n-a avut pauză. Textul, se spune în prezentarea teatrului, pleacă de la un fapt real – un român şi un ucrainean ar fi adus în SUA peste 800 de imigranţi ilegali, pe vize false de artişti de circ. Bravo lor, mi-am zis, numai că piesa nu e despre geniul poporului român, ci despre destrămarea celebrului vis american. Atât pentru imigranţi, care trăiesc într-o lume marginală, la limita supravieţuirii, cât şi pentru bieţii americani care trăiesc de azi pe mâine într-o ţară dură, rece, insensibilă la poveşti lacrimogene, indiferentă la durere. Vai de capul lor. Din spectacol se reţine uşor interpreta imigrantei Nadia (Nicoleta Lefter), o brunetă temperamentală care trece cu uşurinţă de la ingenuitate la pasiune şi de la comedie la suferinţă. Şi retur.

13 TABLOURI CU OAMENI

Spectacolul lui Dabija, o adaptare extrem de liberă după A. P. Cehov, prezentată de Teatrul „Elvira Godeanu” din Târgu Jiu a fost o hărmălaie incoerentă cauzată de un text mixat/ cârpit din prea multe povestiri şi un teribilism(?) al regizorului care crede că orice atinge se transformă în teatru. De cele mai multe ori, lucrul ăsta se întâmplă; de data asta, cred că nu. Sau, mă rog, avem un teatru care bate mai mult spre „Baba Hârca” decât spre Cehov.

Necazul cu Cehov, cu dramaturgul Cehov, e că nu te poţi apropia de el fără să ai o distribuţie cât de cât acătării. Poţi să n-ai cine ştie ce idei regizorale (dar Dabija a avut întotdeauna!), însă, dacă ai o trupă bună, o scoţi la vopsea. Să zicem că n-ai distribuţie pentru cele patru capodopere, nici pentru piesele lui scurte, şi atunci mergi la dramatizările lui Gabriel Arout. Dacă n-ai distribuţie nici pentru asta şi comanda e

CEHOV, şi e musai, atunci îi tragi o adaptare liberă şi împuşti „13 tablouri cu oameni”. Şi iese un spectacol de echipă, în care, într-un cadru şi o atmosferă grotescă (cu miros de Hieronymus Bosch şi Pieter Bruegel cel Bătrân), toţi joacă de toate şi nimic. Baiul e că aici nu mai e vorba de o creaţie colectivă după Creangă, ci de un Cehov, nu tot atât de bine cunoscut publicului românesc. ş. a. Dincolo de decorul apocaliptic şi de costumele aşijderea, rămâne de admirat nesfârşita sursă de umor a regizorului – de la plantarea unor ciori în decor, la funcţionarea maşinilor casate din scenă (atunci când necesitatea o impune!) şi chiar la titlul spectacolului ş. a.

● **Luni, 19 octombrie 2015**

THE HISTORY BOYS. POVEŞTI CU PARFUM DE LICEU

Cred că „The history boys. Poveşti cu parfum de liceu”, pe un text de Alan Bennett, prezentat de Teatrul „Excelsior” din Bucureşti este spectacolul care merita cel mai mult să se afle pe scena Festivalului. În primul rând datorită temei: e mereu important să discutăm despre valorile cu care noile generaţii pleacă la drum din şcoală, despre sensul pe care îl imprimă educaţia. Întrebările textului/spectacolului nu merg doar spre tinerii care trebuie să opteze între visele adolescenţei şi instrumentele de abordare a

realităţii cu care urmează să dea piept. Ele se adresează, în egală măsură, maturilor invitaţi

→

În căutarea teatrului pierdut

să-şi retrăiască adolescenţa şi să dea seamă pentru ea.

În al doilea rând, asistăm la un spectacol de echipă în care protagoniştii, opt liceeni gata să ia în piept propria viaţă, cu tot entuziasmul, inconştienţa şi inocenţa lor, sunt – împotriva aglomerări scenice – nu doar o masă amorfă, ci şi caractere bine diferenţiate, cu carismă proprie. Este acesta meritul regizorului Vlad Cristache, care face posibilă individualizarea lor, alături de cea a personalităţii copleşitoare a actorului Mihai Dinvale, interpretul lui Hector, pitorescul şi nonconformistul lor profesor. Spectacolul se derulează lin, calm şi incitant, împotriva zgomotului de la suprafaţă, bine orchestrat, anunţând şi dezvoltând ulterior, teme, nelinişti, dezastre. Acţiunea piesei, fără să cadă în vulgaritate te cucereşte şi te ţine în priză până la final când, deodată, scuturi din cap şi te întrebi: Stai puţin. Despre ce vorbim noi aici? Vorbim despre un singur lucru: viaţa trebuie trăită cât mai frumos! Este un mesaj pe care tânăra generaţie n-ar trebui să-l ignore. Şi nici următoarele.

9 DIN 10

*Produs de Asociaţia „Reciproca şi Reactor de creaţie şi experiment" Cluj-Napoca, „**9 din 10"** (n-am văzut titlu mai prost în viaţa mea!) este un spectacol despre standardele impuse de*

societate, despre tipare comportamentale, despre cum trebuie să fii şi ce trebuie să faci ca să fii unic, la fel ca toată lumea.

Plecându-se de la observaţia că ne comparăm mereu cu cei de lângă noi, că suntem într-o competiţie continuă cu ceilalţi, şi că în această goană spre individualitate ne depersonalizăm şi ne supunem voluntar unor tipare, spectacolul pare să fie o pledoarie pentru autenticitate şi bun simţ. Atâta doar că aici nu e vorba de teatru, ci de o producţie a unor tineri binevoitori care, deşi sub diapazonul unui regizor (Leta Popescu), mâna unui dramaturg? (Ana Cucu Popescu) şi uşor alfabetizaţi, nu fac altceva decât să producă lozinci şi zgomot. Iar replicile sunt cam aşa: „Sânii mici sunt sexy! Am dinţii albi. N-am fundu' mare... mare." M-am uitat, le-am dat dreptate şi am plecat. N-avea.

● Marţi, 20 octombrie 2015

HOTEL PM

Spectacolul Andreei Gavriliu prezentat de Teatrul German de Stat Timişoara are atât de puţină tangenţă cu teatrul, încât nici nu se poate povesti. Dar s-o luăm binişor:

În preludiul reprezentaţiei, spectatorul

poate vedea cum, într-o cameră de hotel, după o perdea transparentă, o doamnă/domnişoară interpretă face un duş interminabil, mişcându-se provocator şi aţâţându-ne binişor simţurile. Zic binişor, pentru că elanul nostru erotic e bine temperat de o mamaie care dă cu aspiratorul, călcându-ne pe nervi, tot interminabil. Apoi se aprinde lumina; ea iese din baie şi dansează făcându-se că scapă prosopul cu care-şi acoperă una-alta, da' nu-l scapă, muzica e dată tare, apoi mai tare, tot mai tare. Pe fereastră întră un tip mişto îmbrăcat în Superman. Dansează. Se fugăresc. Dansează. Se pupă şi se stinge lumina. A doua zi(?) dansează din nou şi pleacă unde văd cu ochii. Vine iar mamaia cu aspiratorul. Dansează şi aspiră, aspiră şi transpiră. Dă muzica mai tare. Apare o damicelă de companie, dansează cu însoţitorul, mimează orgasmul, dansează, pleacă. Şi din nou, aspiratorul..

E o hărmălaie continuă, cu proiecţii video, jocuri de lumini, mult dans bine dansat, multă muzică bine urlată. Dar unde-i teatru, te poţi întreba tu care ai citit pe afiş „Spectacolul de teatru-dans"? Nu ştiu, domnilor, întrebaţi-o pe Andrea Reisz, că ea semnează dramaturgia spectacolului.

COCKOŞI Teatrul ACT, Bucureşti

„Cockosi", de Mike Bartlett, a avut premiera absolută la Royal Court în 2010, an în care a şi primit premiul „Laurence Olivier" pentru dramaturgie. A fost jucată apoi pe Broadway, cam peste tot în Europa şi, la Piatra-Neamţ, de Teatrul ACT din Bucureşti. Într-o singură frază piesa poate fi descrisă ca o tragedie a unei despărţiri care n-a mai avut loc. Un cuplu de ho-

mosexuali e pe cale să se destrame; unul dintre ei s-a îndrăgostit de o femeie şi trebuie să aleagă: ori, ori...Pe de o parte se află certitudinile, trecutul cu şapte ani alături de un bărbat de care a devenit dependent într-o relaţie sigură, puternică şi profundă; pe de altă parte este incertul, misterul, viitorul normal, cu copii, nepoţi şi brad de Crăciun... De fapt nu există nici o libertate de opţiune, ci doar jocuri pentru putere în care cel mai slab pierde: John rămâne acasă, asumându-i cealaltă normalitate: gay, şi atât.

Printre alte puncte forte ale spectacolului – regia semnată de Horia Suru şi profesionalismul interpreţilor –, presa bucureşteană remarcă şi lipsa lui de vulgaritate. Aşa e. Când actorii se joacă de-a ursuleţii şi iepuraşii prin curte sunt chiar drăgălaşi; când unul dintre băieţi îngenunchează în faţa partenerului, punând evident la cale o mică şi delicată felaţie, se mişcă atât de natural încât vulgaritatea dispare ca prin ceaţă; iar când flăcăii se sărută „en pasant" pe gură, o fac fără pasiune, aşa că nu mi-au stârnit nici o poftă...Cum spunea cineva, frumuseţea e în ochiul care priveşte. Tot aşa o fi şi cu vulgaritatea?

● Miercuri, 21 octombrie 2015

FAZANUL

„Fazanul", montat de Alexandru Mâzgăreanu pe scena teatrului Nottara din Bucureşti,

pleacă de la piesa lui Georges Feydeau, unul dintre cei mai importanţi dramaturgi francezi. E un text clasic, pe o temă de largă circulaţie – cea a păcălitorului păcălit – o temă binecunoscută, dar inepuizabilă şi generatoare de spectacole încântătoare, atunci când mecanismele comicului sunt bine articulate. Acţiunea nu trebuie povestită – asistăm la un spectacol în care toată lumea vrea să se culce cu toată lumea, din spirit de cuceritor/cuceritoare, aventură, răzbunare, performanţă sau plictiseală. Numai că nu prea apucă. Neveste şi amante/soţi şi amanţi schimbă rolurile lejer, sub imperiul imprevizibilului care răstoarnă mereu lucrurile, nici o situaţie nerezolvându-se aşa cum fusese programată. Punct. Decorul e elegant, costumele sunt frumoase, actorii se simt bine în pielea personajelor, regizorul lucrează cu precizie profesionistă. Asistăm la o spumoasă comedie bulevardieră (termen hulit de masteranzii care dorm cu „Estetica" lui Georg Lukacs sub pernă), agreată de publicul care îşi doreşte două ore de relaxare. Mai ales când regizorul se distanţează discret – prin comentariu sonor sau de ecleraj – de clişee, fals romantism sau predică morală.

ANTISOCIAL

Spectacolul „Antisocial", semnat de regizorul Bogdan Georgescu, are la bază un text realizat prin tehnici de Artă Activă împreună cu interpreţii spectacolului, în cadrul unui workshop iniţiat de Teatrul Naţional „Radu Stanca" din Sibiu şi Departamentul de Artă Teatrală al Universităţii „Lucian Blaga" din Sibiu.

Spectacol pleacă de la ruperea dialogului dintre generaţii, şi, într-un mileniu care stă sub semnul vitezei şi al tehnicismului, chiar şi de la lipsa de comunicare reală în cadrul aceleiaşi

(continuare în pag. 12)

În căutarea teatrului pierdut

(urmare din pag. 11)

generaţii. Avem pe scenă un text grav despre starea deplorabilă a învăţământului nostru, despre haosul şi arbitrariul care domnesc în absenţa unei legi normale şi morale a şcolii româneşti. Şi o invitaţie la dialog constructiv adresată publicului, societăţii civile. Întrebarea „cât de departe suntem de peşterile din care am ieşit?” devine o obsesie nu numai a spectacolului, ci şi a publicului care părăseşte sala cu acest subiect

de meditaţie la purtător. Din păcate, spectacolul e prost şi stereotip mişcat, fără magie şi fără emoţie, jucat de o echipă aflată la început de drum.

● Joi, 22 octombrie 2015

PISICA VERDE

La acest spectacol produs de Teatrul pentru Copii şi Tineret „Luceafărul” din Iaşi (text-Elise Wilk, regia – Bobi Pricop), o reprezentaţie care adună pe scenă public şi spectatori de-a valma, nu m-am dus. Am fost avertizat să am buletinul la mine, pentru a primi o pereche de căşti

ca să ascult muzica spectacolului şi să mă pot implica, dansând, în acţiune. Era un spectacol dedicat adolescenţilor (după cum mi-a spus regizorul) dar, ca să nu mă trezesc ca surda la horă, am evitat ridicolul.

CONCERT NICU ALIFANTIS

După decernarea premiilor, concertul de închidere a festivalului a fost cel al unui profesionist deplin, de la mobilarea şi eclerajul scenei, la calitatea procesării sunetului şi a manevrării pălăriei cu care baladistul mulţumeşte aplauzelor publicului.

Histrion deghizat în haine de menestrel, Nicu Alifantis intră în empatie cu urmele de poezie din sufletul fiecăruia dintre noi. El îşi scrie propriile versuri navigând blând între Sorescu şi Minulescu, în cuvinte simple, pe cele mai dulci-amare corzi ale sensibilităţii sale. Apelează însă şi la poezia de cea mai bună calitate, scriind muzică pe versuri de Nichita Stănescu, Arghezi, Ion Barbu, Blandiana, Nina Cassian sau Miron Radu Paraschivescu… Dar eu am plecat acasă – cum plec de pe vremea când Alifantis scria la Piatra-Neamț muzica pentru „Nevestele vesele din Windsor”- ca de obicei, cu versurile lui Geo Bogza: De-aş avea patru dromadere/Mi-aş cumpăra un palmier/Şi stând sub el într-un hamac/L-aş tot citi pe Apollinaire/Ci j’avais quatre dromaadaires…

Desigur, 26 de spectacole dintr-un festival nu pot da o imagine concludentă a stării teatrului românesc, în această clipă. Dar pot da, cu o marjă acceptabilă de eroare, măcar câteva tuşe ale acestei imagini.

Referitor la dramaturgia română lucrurile stau rău: se scrie puţin şi prost (nu orice text dialogat înseamnă teatru!), se colează texte, scrisori, note, procese-verbale; se experimentează, colaborează, asociază şi semnează. Iar Teodor Mazilu, Marin Sorescu, I. D. Sârbu, Dumitru Solomon, Tudor Popescu & comp. zac prin sertare, alături de dramaturgii noştri clasici sau interbelici.

În privinţa racordului la dramaturgia străină, lucrurile stau bine; se traduce şi se joacă cam orice, aproape simultan cu scena europeană.

→

Premiile Festivalului de Teatru Piatra – Neamţ, ediţia a XXVII-a, PLEDEZ PENTRU TINE(RI)

Juriul format din **criticul de teatru Maria Zărnescu – Preşedinte, scenografa Alina Herescu** şi **regizorul Szabó K. István** a acordat următoarele premii:

● *Premiul pentru cel mai bun spectacol* „Eşti un animal, Viskovitz!” (Teatrul „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea)

● *Premiul pentru cel mai bun actor* **Dan Rădulescu** pentru rolul **Ludovic** din spectacolul **Factorul uman (**Teatrul de Comedie Bucureşti)

● *Premiul pentru cea mai bună actriţă* **Nicoleta Lefter** pentru rolul **Nadia** din spectacolul **Viză de clown** (Teatrul Odeon Bucureşti)

● *Premiul pentru regie* **Tudor Lucanu** pentru spectacolul **Eşti un animal, Viskovitz! (**Teatrul „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea)

● *Premiul pentru scenografie* **Andreea Săndulescu** pentru spectacolul **Hotel PM (**Teatrul German de Stat Timişoara)

Noiembrie 2015

■ 1/1860 – n. **Dimitrie Hogea** (d. 1941, Piatra-Neamţ), memorialist. După Şcoala Domnească, frecventată în oraşul natal, a urmat Gimnaziul Clasic. Din motive materiale, nu a urmat cursuri superioare; a susţinut examene de specializare la Facultatea de Drept din Iaşi. A fost funcţionar la Curtea de Apel din Galaţi. Revine la Piatra-Neamţ (1902): avocat, consilier, ajutor de primar, primar (1914-1918), timp în care s-a terminat Bulevardul „Emil Costinescu”, s-au reparat unele străzi, s-au construit trotuare şi uzina de apă. A înfiinţat cantine pentru refugiaţi (1916-1918). I-a cunoscut pe: I. L. Caragiale, George Panu, V. G. Morţun, Constantin Istrati, Mihai

Rememorări nemţene

Kogălniceanu, I. I. C. Brătianu, Alexandru Averescu, însoţindu-i pe Muntele Ceahlău. A făcut parte din redacţia Revistei „Apostolul”. Scrieri: „George Panu la Durău”; „Amintiri. Din trecutul Oraşului Piatra-Neamţ”.

■ 2/2002 – d. **Eduard Covali**, la Piatra-Neamţ (n. 11. 09. 1930, Orhei, Basarabia).

■ 7/1944 – n. **Constantin Bostan**, la Bodeşti, Neamţ, absolvent al Liceului „Petru Rareş”, al Facultăţii de Limba şi Literatura Română, Bucureşti (1969), redactor la „Ceahlăul” (1969-1974), bibliotecar şi director (1997-2013) la Biblioteca Judeţeană Neamţ, Colaborări: „Apostolul”, „Antiteze”, „Asachi”, ”Ateneu”, „Convorbiri literare”, „Cronica”; a editat, împreună cu Dumitru Simionescu şi Emil Nicolae, „Acţiunea”. Cărţi: „G. T. Kirileanu. Contribuţii documentare” (colab.); „G. T. Kirileanu sau Viaţa ca o carte”; „G. T. Kirileanu, «Scrieri»”; „Ştefan cel Mare şi Sfânt, istorisiri şi cântece populare strânse la un loc de Simion T. Kirileanu”; „Sub trei regi şi trei dictaturi”; „Cozla. Povestea muntelui cu

→

În căutarea teatrului pierdut

Invitat special: CARTEA

Sub genericul „Invitat special: CARTEA!” au fost lansate, în sala Rotondă a Festivalului, cărţile:

„Laika” de **Adrian Alui Gheorghe** (Premiul pentru Cartea de Proză pe 2014, al USR). Prezentare de Adrian Alui Gheorghe, Emil Nicolae, Adrian G. Romila. Lectură în interpretarea actorilor Nora Covali şi Mircea Postelnicu.

„Trecere” de **Alexander Bibac** (Editura Vremea, 2015). Prezentare de Cristian Greţcu şi Gheorghe Bunghez.

„Tânărul artist de teatru. Istorii româneşti recente” de **Oltiţa Cântec** (Editura Timpul, 2015). Prezentare de Raluca Naclad. Lumea n-a prea dat năvală din cauza programului încărcat al spectacolelor, dar toate cele trei cărţi prezentate merită mai mult decât un succes de stimă.

Păcatul e că, a fi jucat sau premiat în afară, nu e un criteriu care să dea în mod automat valoare textului; am văzut-citit o mulţime de tâmpenii ovaţionate azi şi uitate mâine.

În ceea ce priveşte arta spectacolului, cred că la capitolul regie (mai ales regia tânără) lucrurile stau bine, oricum mai bine decât la capitolul actorie. Aici amatorismul şi inflaţia sunt în floare: o producţie de zece ori mai mare (faţă de dinainte de ’89) la capitolul absolvenţi actorie nu înseamnă nici pe departe de zece ori mai mulţi actori talentaţi (rezultate de excepţie obţine şcoala de la Cluj, se spune).

Cât despre spectacole, cred că dezvoltarea tehnicii de scenă, a proiecţiilor video, a eclerajului sofisticat şi a efectelor acustice – folosite intens şi fără discernământ – deplasează accentul de pe cuvânt pe imagine, nu întotdeauna spre luminarea şi sănătatea spectatorilor (am înghiţit tone de fum la mai toate spectacolele, cât să mă ţină conservat binişor până la următoarea ediţie a festivalului).

Şi nici publicul parcă nu mai e cel pe care-l ştiam de la festivalurile trecute; în general se ascultă bine şi civilizat, dar se mai şi râde şi aplaudă aiurea, iar lumea se ridica automat în picioare la terminarea spectacolului, indiferent ce i-a fost servit pe scenă. E un reflex dăunător – ne-am obişnuit vreo 50 de ani să stăm în picioare şi să aplaudăm, dar ar cam fi cazul să ne mai retuşăm gena de aplaudaci. În ceea ce mă priveşte, am încercat o dată să aplaud performanţa scenică a unei actriţe, şi lumea m-a privit cu milă. Am înţeles că sunt un spectator expirat, am plecat tiptil spre casă şi am mai fredonat o dată, fals bineînţeles, *Ci j’avais quatre dromaadaires…*

Teatrul Tineretului şi-a reluat Festivalul după o îndelungată absenţă motivată. Vorba românească zice că *e mai bine mai târziu, decât niciodată.* Nu cred. E bine, când e bine; când nu, nu prea. Iar ceea ce am văzut pe scenă arăta *nu prea.* Cum *nu prea* a fost prezenţa cronicarilor care, chiar socotiţi după reţeta Pristanda, nu depăşesc numărul degetelor de la o mână – două (?). Am înţeles că şi absenţa asta e motivată, certitudinea susţinerii festivalului venind târziu, după ce pixurile de notorietate se angajaseră pe alte cărări. Acu’ nu-i vorbă că ţara asta s-a umplut de festivaluri de teatru – mai mult de 50, cred – campate, de la cele tradiţionale (Piatra-Neamţ, Oradea, Galaţi, Braşov) în cele mai ciudate locuri: Fălticeni, Vaslui, Caracal, Turda. (N-ar trebui totuşi să fac mişto de Turda, pentru că teatrul de acolo – care n-a strănutat niciodată de vreo 65 de ani – a avut un spectacol în recentul FNT, în timp ce TT n-a mai călcat la acest *festival naţional* de ani buni; din 2012, cu *Yerna*, cred.) Faptul că unele titluri au participat la întruniri festivaliere second hand, nu înseamnă nimic. Dar nu trebuie să condamnăm neapărat acest lucru. Şi Teatrul Odeon a fost cu un spectacol de Radu Afrim la Caracal, dar nu pentru aceasta îl iubim noi. Pe Odeon.

Revenind la oile noastre, bănuiesc că şi criticii îşi fac programul selectiv: după prestigiul manifestării – probabil, dar sigur – după repertoriul ei. Punct.

De altfel, TT pare să treacă printr-o pasă neagră de imagine nu doar din punct de vedere al unui repertoriu şi unei producţii discutabile, ci şi tehnic: acustică deplorabilă, scaune incomode, mult plastic, puţin ştaif şi puţină personalitate. Pe dinăuntru şi pe dinafară. Singurul lucru cu miros de teatru, cu stil şi eleganţă este foaierul de la etaj. Semn că se poate.

Să nădăjduim însă nădejdi bune. Istoria ne-a demonstrat că toţi tinerii furioşi, creatorii care chiar au ceva de spus, se clasicizează mai repede decât cred ei înşişi, că TT poate renaşte din propria cenuşă (pardon de vorbă bătucită – iaca cacofonia!), cu spectacole eveniment produse nu neapărat după o anumită ritmicitate. Să-i lăsăm pe tineri să zburde, dar să nu-i lăsăm să confunde libertatea cu libertinajul, să creadă că lumea începe cu ei. Mai devreme sau mai târziu, trebuie să recunoaştem că există şi istorie.

Şi oricât de năbădăioşi am fi şi am reinventa zilnic roata, trebuie să recunoaştem că, dincolo de greci, de vreo patru sute de ani, teatrul a dat la pace cu publicul său, consfinţind împreună adevărul că lumea încape între patru puncte cardinale: „Romeo şi Julieta”, „Hamlet”, „Macbeth”, „Regele Lear”.

Le jeux sont faits, rien ne va plus!

Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii

Rememorări nemţene

ape minerale, parc, pârtie, schit şi telegondolă”; „Gh. T. Kirileanu. Un destin, sub semnul lui Creangă şi Eminescu, la Palatul Regal” ş. a. LA MULŢI ANI!

■ 10/1910 – n. **Nicolae Gr. Steţcu**, la Galbeni, Bacău (d. 12. 05. 1995, Bacău), profesor, istoric literar, fost elev al Liceului „Roman-Vodă”, licenţiat în litere şi filozofie (Iaşi), membru activ al Institutului de Literatură din Cernăuţi, profesor la Liceul Comercial de Băieţi (din 1946) şi la Liceul „Roman-Vodă” (din 1949), ambele din Roman. A fost membru al Asociaţiei Culturale „Miron Costin”. A debutat în publicistică cu articolul „V. Alecsandri, scrisori inedite” (1937). A colaborat la publicaţiile: „Ateneu”, „Făt-Frumos”, „Descătuşarea” (Roman), „Ceahlăul”. A realizat, în colaborare cu Gheorghe A. Ciobanu, lucrarea „Pagini din istoria Liceului «Roman-Vodă». 1872-1972” (1972). Postum i-a fost publicată cartea „Contribuţii la viaţa lui Ibrăileanu”, 2013.

■ 11/1934 – n. **Constantin Prangati**, la Oprişeşti, Comuna Burdusaci, azi, Răchitoasa, Bacău. Licenţiat al Facultăţii de Istorie-Filosofie a Universităţii din Iaşi (1965). Profesor la Liceul din Adjud şi la Liceul „Calistrat Hogaş”, Piatra-Neamţ (1968-1998). Peste o mie de articole, recenzii, studii în ziare şi reviste din Neamţ şi din ţară. Cărţi: „Liceul «Calistrat Hogaş»”, monografie, „Dicţionarul oamenilor de seamă din Judeţul Neamţ”, „Din istoria învăţământului matematic din Judeţul Neamţ”, „Oameni politici şi de stat din Judeţul Neamţ”, „G. T. Kirileanu. Însemnări zilnice”, „Nicu Albu şi gândirea economică a epocii (1853-1908)”.

■ 12/1946 – n. **Mihai Hanganu**, la Hânţeşti, Suceava, profesor, poet, eseist, a absolvit Facultatea de Matematică, la Suceava, Facultatea de Studii Economice şi Social Politice (Academia „Ştefan Gheorghiu”, Bucureşti);

Constantin TOMŞA

(continuare în pag. 14)

Scapă cine poate

Am copilărit în prundul Bistriţei într-o mahala amărâtă cu oameni nevoiaşi. M-am hârjonit inconştient cu tovarăşii de copilărie printre plute, plutaşi, ţapinari şi pescari. Umblam desculţ toată vara pe toate coclaurile. Ronţăiam toate gorgoazele ce ne ieşeau în cale şi băteam mingea de cârpă în strada plină de gropi şi mizerii, până ce mamele noastre ne „repatriau", cu jordia, acasă. De câte ori plecam la scaldă, la Bistriţa, mama mă atenţiona: „Dacă te îneci, te omor!". Şi eu, ascultător, mă întorceam viu şi nevătămat la domiciliu.

În România mea, de după Războiu ţâncii nu erau îndopaţi cu engleză, pian, vioară, gimnastică ritmică şi computereală. Nu ştiau de Bamboo, Vama Veche, Kent şi Coca-Cola. Apa aia colorată fără niciun Dumnezeu, dar cu priză la fraieri. Pe atunci se trăia într-o lume veche răscolită de războaie, foamete, păduchi, purici şi molii cât cuprinde. Cum se scăpa, cum se ieşea din mlaştina mahalalei? Cu ajutorul cărţii, al şcolii, al ştiinţei. Cine „rodea" cartea scăpa, cine nu, era condamnat la robie toată viaţa. Paradoxal, astăzi nici cartea nu te mai salvează. Tot şomer rămâi, cu toate promisiunile mincinoase ale guvernanţilor.

De pe strada copilăriei mele (Unirii) din rândul puştanilor mucoşi şi mazaci sau ridicat trei medici (Iacob, Urziceanu, Agafiţei), trei profesori (Urziceanu, Rusu, Iacob), doi ingineri (…). Cartea i-a salvat, i-a făcut „domni". În ultima casă de pe pomenita uliţă stătea bunica Gătej care avea patru fete. Pe toate le-a învăţat carte. Şi astăzi o mai ţin minte pe Doamna Ana M. Avădanei, învăţătoarea care a luminat elevii de la şcolile din Costişa, Slobozia, Oanţu, Sarata-Dobreni, Şc. nr. 4 Piatra Neamţ (Valea Viei). Distinsa învăţătoare a condus coruri şcolare, şezători, cursuri de gospodărie. A fost un exemplu în toate. S-a căsătorit cu învăţătorul Mihai Avădanei, inspectorul care a colaborat la revista „Apostolul" şi a scos ziarul „Ceahlăul" în anii războiului. Locuiau sub Borzoghean pe str. Ion Negre. Mai târziu s-a retras la Iaşi şi a ajuns profesor universitar. Nea Mihai, pietrenii nu te-au uitat. Ai fost dascăl mare şi la propriu şi la figurat.

Dumitru RUSU

Salvează ca să fii salvat!

Ultima săptămână a lunii octombrie 2015 a fost marcată, la iniţiativa Şcolii Postliceale Sanitare Piatra-Neamţ, de activitatea educaţională *Salvează ca să fii salvat!*, acţiune care se derulează în câteva unităţi de învăţământ din Piatra-Neamţ: Liceul Tehnologic „Spiru Haret", Şcoala Gimnazială Nr. 11 şi Şcoala Gimnazială „Daniela Cuciuc". Acestora li s-au alăturat Şcoala Gimnazială „Ion Bojoi" Flămânzi (Botoşani), Şcoala Gimnazială Nr. 1 Orăşeni Deal (Botoşani) şi Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă „Constantin Pufan" Vaslui.

Având un caracter complex, activitatea face parte din seria celor peste 200 de activităţi realizate la nivel naţional pe durata lunii octombrie, lună dedicată în mod special comunităţii de practică *Prof 21*, comunitate ce a fost înfiinţată în cadrul unor atelierele de planificare participativă desfăşurate în toată ţara în septembrie 2015. Organizatorul acestui proiect a fost Centrul Judeţean de Resurse şi Asistenţă Educaţională Bihor în parteneriat cu Fundaţia pentru Dezvoltarea Societăţii Civile şi Asociaţia Re-

ţeaua Europeană pentru promovarea unei economii responsabile, sec. XXI, care în perioada octombrie 2014 – iulie 2015 au implementat sesiunile de formare profesională *Dezvoltarea abilităţilor de viaţă în contextul dezvoltării durabile* în mai multe centre.

S-a conceput o paletă de activităţi educaţionale inovatoare, menite să formeze în rândul elevilor o serie de abilităţi de viaţă, indispensabile în contextul unei societăţi complexe şi imprevizibile, precum cea de astăzi. Gândirea critică, gândirea prospectivă, gândirea sistemică, capacitatea de a-şi clarifica propriilor valori, autocunoaşterea, autoîngrijirea etc. fac parte din abilităţile de care copiii au nevoie pentru a se dezvolta armonios şi pentru a contribui, ca persoane responsabile, la dezvoltarea durabilă a comunităţilor în care vieţuiesc.

Scopul parteneriatului despre care menţionam la începutul articolului constă în organizarea şi desfăşurarea unor activităţi comune, privind dezvoltarea la elevi a unor abilităţi de autoîngrijire – acordarea primului ajutor în cazul unor accidente comune spaţiilor în care elevii îşi derulează activităţile. Ca obiective, s-a urmărit ca elevii să identifice posibilele accidente minore în mediul şcolar şi extraşcolar, să execute în mod corect manevrele de acordare a primului ajutor în situaţii concrete şi să cunoască organismele abilitate care trebuie contactate în cazul unui accident.

Nu trebuie neglijat faptul că abilităţile de autoîngrijire presupun adoptarea unui stil de viaţă sănătos, igienă şi siguranţă personală. Astfel, în zilele de 27 şi 28 octombrie 2015, la activităţile desfăşurate de către elevii Şcolii Postliceale Sanitare Piatra-Neamţ, sub îndrumarea d-rei maistru instructor Simona-Oana Topciu, la Liceul Tehnologic „Spiru Haret" Piatra-Neamţ şi la Şcoala Gimnazială Nr. 11 Piatra-Neamţ, au fost implicaţi peste 80 de elevi alături de cadre didactice, care s-au deprins cu principalele manevre de acordare a primului ajutor în caz de accidente, pansarea unei plăgi, oprirea sângerării nazale (epistaxis), imobilizarea membrelor în caz de entorsă, luxaţie sau fractură, procedura de utilizare a numărului unic de urgenţă 112 etc. Elevii au fost antrenaţi în exercitarea manevrelor privind acordarea primului ajutor în cazul situaţiilor menţionate, activitatea fiind ceea ce s-a dorit de la început, una aplicativă, practică.

Considerăm activitatea de un real succes în rândul elevilor ciclului gimnazial şi nu numai, astfel de acţiuni fiind necesare să fie derulate cât mai des în unităţile de învăţământ pentru a preveni consecinţele nedorite ale unor accidente, fie ele minore.

Dr. Mihai FLOROAIA

Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii

Rememorări nemţene

(urmare din pag. 13)

Facultatea de Management. Până în 1989, a fost profesor şi a îndeplinit diferite funcţii politice şi administrative. Cărţi: „Nostalgii"; „Bucoavnele bucolicei Bucovine"; „Apa regală"; „Fractalia"; „Crai Nou"; „Fleacuri"; „Judecata de apoi a românului"; „Desculţ prin roua poemelor"; „Constelaţia destinelor"; „Bombe cu efect întârziat"; „Sub judecata timpului"; „Nemuritorii" ş. a. LA MULŢI ANI!

■ 14/1965 – n. **Mihaela Robu** (pseud. Mirelei Clopoţel), la Piteşti, profesoară, poetă. A absolvit Facultatea de Litere a Universităţii din Iaşi (2005) şi este profesoară în Piatra-Neamţ. Ca profesor, este autoare a câtorva lucrări ştiinţifice publicate în revistele: „Iniţieri didactice", (Iaşi); în „Auxiliar metodic" şi în Anuarul Colegiului Tehnic „Gheorghe Cartianu" (Piatra-Neamţ). A debutat în revista „Ateneu" (iunie, 1999) şi a colaborat cu poezie în revistele: „Asachi"; „Credinţa neamului"; „Cronica"; „Porunca iubirii". „ECO-uri", Prima carte de versuri publicată: „Calea robilor", 2005. LA MULŢI ANI!

■ 15/1845 – n. **Vasile Conta**, la Ghindăoani, Neamţ (d. 21. 04. 1882, Bucureşti), filosof, a frecventat Şcoala Domnească din Târgu-Neamţ (1853), Gimnaziul Central din

Iaşi; primeşte o bursă şi face studii comerciale în Belgia (1869-1871). În 1872, a obţinut diplomă în drept şi va preda la Universitatea din Iaşi. Devine membru al „Junimii" (1873) şi va publica, în „Convorbiri literare", scrieri filosofice: „Teoria fatalismului", „Originea speciilor", „Teoria ondulaţiei universale", „Încercări de metafizică" şi versuri. În 1879, devine deputat; va conduce M. C. I. P. (1880), în guvernul lui Ion C. Brătianu; membru al Curţii de Casaţie. Lucrări apărute postum: „Bazele metafizicii", „Întâiele principii care alcătuiesc lumea". Volume: „Opere complete", 1914; „Opere filosofice",

Sărbători cu un... click!

De cum s-a dus sărbătoarea Sfântului Andrei şi se-aude fanfara la defilarea de Ziua Naţională, aerul Sărbătorilor de iarnă parcă se simte de-aievea şi ţine-te iar cu pregăteli de tot felul, cadourile fără de care parcă nici n-a trecut Crăciunul şi, la pachet, nelipsitele ilustrate de sezon... Eeeeeeeei, aici e aici, cu ilustratele care nu mai sunt ca pe vremea bunicii de când cu internetul şi cu tehnica asta „la distanţă” care transformă totul cât ai ziceeeeee… Moş Crăciun! Şi pentru că veni vorba, să vedem cam ce soluţii avem la-ndemână să ne... personalizăm sărbătorile, trimiţând prietenilor şi celor dragi o felicitare chiar cu chipul nostru… Paşii sunt chiar simpli, totul plecând de la condiţia să ai un calculator/smartphone/tabletă cu posibilitatea de a te conecta la Internet. Apoi, aşa, olecuţică di îndemânare în mânuirea calculatorului, obligatoriu o brumă de limbă engleză, acolo (merge şi cu Google translate, la o adică ne salvează binişor!) şi un cuvânt/expresie cheie cu care să căutăm ce ne trebuie, de pildă să spunem „free online cards macker”! Dar, de căutări v-am scutit deja, tocmai asta-i idea acestui text: să vă scutim de căutări şi să vă oferim câteva soluţii pe plac de a vă personaliza ilustratele de sărbători... Şi iaca începem de-aici, de la web adresa http://www.123greetings.com/events/christmas_card_day unde avem o mulţime de variante, bătrânul site 123greetings oferindu-vă însă doar felicitări potrivite momentului, majoritatea dintre ele cântătoare (cu opţiuni pentru piesa muzicală!), ilustrate diverse care se pot expedia via e-mail sau/şi FACEBOOK, doar că nu pot fi personalizate, chiar dacă merită să zăboviţi pe această pagină web. Aşa stând lucrurile, iaca opţiunea http://photofunmaker.com/christmas-photo-frames o pagină web pentru care trebuie să aveţi timp suficient la dispoziţie deoarece modelele curg de-a dreptul, care mai de care gata să-ţi ia ochii, setări din belşug, opţiune pentru upload foto personală precum şi opţiunea „save” în format foto/jpg, care permite postarea pe orice reţea de socializare, sau expedierea via e-mail. La fel de bogată şi de fascinantă, ca modele şi opţiuni este şi pagina http://viptalisman.com/frames/album-the-seasons/winter/ un site în limba rusă, care încurcă puţin pe ici, pe colo (în cazul modelelor titrate în limba producătorului), însă, altfel, este de nota 10!

Succes şi nu uitaţi de toate aceste depozite online, de lucruri minunate care ne pot face sărbătorile mai strălucitoare, iar dacă aveţi răgaz, o căutare cu GOOGLE vă poate purta pe alte astfel de pagini, totul este să cumpăniţi bine la cuvintele cheie…

Sărbători fericite s-aveţi!

Nicoleta DANCI
profesor de Informatică
C.N. „Roman Vodă”

Împotriva violenţei!

Sala de festivităţi a Colegiului Tehnic „Miron Costin” a găzduit vineri, 13 noiembrie, un eveniment de amploare din cadrul Campaniei „***19 zile de activism pentru prevenirea violenţei împotriva copiilor şi tinerilor***”, acţiune susţinută de Federaţia Internaţională a Comunităţilor Educative, secţiunea România. Organizatorii, poliţiştii de la M.A.I. împreună cu un psiholog, au reuşit să conceapă această activitate pe placul elevilor, însă în concordanţă cu caracteristicile vârstei anilor de liceu, desfăşurătorul acţiunii cuprinzând momente diverse, după cum urmează:

1. Vizionarea unui film de scurtmetraj pe tema violenţei în şcoală, care i-a avut drept protagonişti pe elevii Alexandru Murariu, Mihai Nădejde,Teodor Samoilă, Ionuţ Chinez şi Petru Movilă, coordonatorul acestei echipe fiind Prof. Carmen Grădinaru;

2. Prezentarea unui material didactic prelucrat de ***Liviu Costel Sava*** şi ***Ioan Năstasă***, reprezentanţii M.A.I. la această acţiune;

3. O demonstraţie de tehnici de autoapărare făcută cu măiestrie de elevii Alexandru Murariu, respectiv Mihai Nădejde. La final, psiholog ***ElenaChelmuş*** le-a prelucrat tinerilor materiale interesante, bine realizate şi adaptate tematicii, de o atenţie aparte bucurându-se chestionarele aplicate prin care li s-a cerut participanţilor să recunoască profilul unui individ periculos şi violent. Momentul care a încheiat întâlnirea a fost un concurs de desene adaptat tematicii prezentate cu acest prilej, astfel că, prin lucrările lor, prin tricourile inscripţionate purtate pe toată perioada activităţii, dar şi prin intermediul flyerelor realizate şi împărţite de elevii din clasa a IX-a A (diriginte ***prof. Carmen Grădiaru***) tinerii au transmis mesaje antiviolenţă, cu exemple din viaţa lor dar şi cu soluţii, concluzia fiind aceea că „în caz de agresiune, tăcerea nu este o soluţie”, în entuziasmul colectiv tinerii scandând, în mod repetat, „Fără violenţă”!

Partenerii prezenţi la Colegiului Tehnic „Miron Costin” au primit din partea gazdelor mulţumiri dar şi diplome, activitatea bucurându-se de un mare succes în rândurile celor circa 120 de elevi prezenţi în sala de festivităţi a colegiului romaşcan. A fost prezentă directoarea instituţiei, ***prof. Ana Maria Zăloagă***, care împreună cu Dir. Adj. ***prof. Cristinica Sava*** şi-au îndeplinit cu brio rolul de gazde. Acţiunea a făcut parte dintr-un program mai amplu, global, fiind derulată la nivel internaţional la iniţiativa ***Women's World Summit Foundation-Geneva***, care a propus ca activităţile să se desfăşoare în perioada 1-19 noiembrie.

Prof.Carmen GRĂDINARU
C. T. „Miron Costin” Roman

Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii

Rememorări nemţene

1922; 1967; „Opere filosofice alese”, 1975.

■ 16/1931 – n. **Natalia Rusu**, la Tighina, s-a refugiat în dreapta Prutului (1940 şi în 1944), profesoară, poetă, a urmat cursurile liceale în mai multe locuri, încheiate la Roman, în 1950. A absolvit Facultatea de Filologie a Universităţii ieşene (1954). A profesat la Liceul „Roman-Vodă” şi la Liceul Nr. 5, ambele din Roman. A fost preocupată de îndrumarea trupelor teatrale, ceea ce i-a atras supranumirea de „tinereţe fără bătrâneţe”. Cărţi: „Plaiuri muşatine” (culegere de folclor); „Basarabia, raza mea de soare”; „Poiana cu flori târzii...”; „Bucurie”; „Cartea bucuriei mele”, „Comorile copilăriei”; „Caruselul vesel”. LA MULŢI ANI!

■ 19/1973 – n. **Cornel Paiu**, la Adjud, a absolvit Seminarul Teologic „Sfântul Gheorghe” din Roman, Facultatea de Teologie şi Academia de Arte „Luceafărul” Bucureşti. Este preot la Arhiepiscopia Romanului şi Bacăului. A debutat cu poezie în Revista „Agora”, Roman (1995), editorial: „Paznicii pereţilor”, (2010), urmat de: „Tabor – liturghisire” şi „Paznicii pereţilor” II. A realizat „Lampadeforii”(antologia laureaţilor Concursului Naţional de Poezie „Izvorul Tămăduirii”)”. Membru fondator al revistelor „Clepsydra „ (2010) şi „Trei paie la doi măgari” (2012). LA MULŢI ANI!

■ 21/1955 – n. **Aurel Dumitraşcu**, la Sabasa, Borca, Neamţ (d. 16. 09. 1990, Bucureşti), poet, a absolvit Liceul „Mihail Sadoveanu” din Borca şi Facultatea de Filologie, Iaşi (1987). Muzeograf la Muzeul de Artă din Piatra-Neamţ, Consilier la Inspectoratul pentru Cultură Neamţ. Debut în Revista „Tomis” (1976). Editorial, cu „Furtunile memoriei”, versuri (1984). Unul dintre organizatorii

(continuare în pag. 16)

Agonia cuvintelor

De când mă ştiu am avut un soi de curiozitate pentru originea cuvintelor, a căror explicaţie rezidă, după cum se ştie, în etimologia lor. Fără să am cunoştinţe de lingvistică, nevoia m-a împins uneori spre preocupări de etimologie, motivate, cel puţin în ultimele decenii, de necesităţi didactice.

Anume, cursul de tectonică pe care-l predam studenţilor din anul III Inginerie geologică era încărcat de un volum mare de termeni specifici disciplinei. Recurgerea la etimologia lor, adică la semnificaţia din limba de origine, făcea, fără îndoială, asimilarea mai uşoară.

Mărturisesc că aceeaşi curiozitate m-a făcut să descopăr, cu timpul, că noi, moldovenii, am avut mari lingvişti, precum **Alexandru Philippide** (1859-1933), **Alexandru Lambrior** (1845-1883), iar mai încoace **Iorgu Iordan** (1888-1986), fost elev al celui dintâi, nume de care se leagă, după cum îmi mai amintesc, lucruri interesante, unele aproape anecdotice.

Alexandru Philippide, academician, a pus bazele lingvisticii la Universitatea ieşeană şi a avut ample studii privind originea şi evoluţia limbii române. Se spune că Garabet Ibrăileanu, pe când era profesor la Universitatea Cuza, a fost admonestat de către Senat pentru faptul că a dat examen cu un student în timpul unei plimbări pe stradă, de la Universitate şi până acasă. Surpriză! Împricinatul nu era altul decât Alexandru Philippide, viitorul lingvist, ajuns, după cum am văzut, până în elita nemuritorilor.

Alexandru Lambrior, nemţean din satul Soci, fost coleg de şcoală cu Calistrat Hogaş şi bun amic cu Vasile Conta şi Eminescu, era lingvistul autorizat al Junimii şi uluia cenaclul, după spusele lui George Panu, luând odată cuvântul raţă şi plimbându-l cu uşurinţă prin toate limbile Pământului. În ce-l priveşte pe Iorgu Iordan, bulgar de origine, născut la Tecuci, reţin din memoriile lui o informaţie care mă duce azi cu gândul la soarta ingrată a dascălului român, anume faptul că în perioada interbelică, spunea el, o catedră universitară echivala cu o moşie.

În anii din urmă, cu ocazia elaborării monografiei comunei Tarcău, problemele în speţă miau dat din nou târcoale. M-am confruntat de data aceasta cu chestiuni de toponimie, o ramură a lingvisticii, ca şi etimologia. În plus, am putut constata, ceea ce se ştie, de fapt, că limba română începe să sărăcească şi vocabularul românului să se împuţineze, odată cu dispariţia multor meşteşuguri de tradiţie, cum sunt, industria casnică, plutăritul, butnăritul sau stupăritul, ceea ce ne-a convins că se poate vorbi de o agonie a cuvintelor.

Nu este o noutate că de la o generaţie la alta această sărăcire se accentuează. Din câteva zeci de termeni uzuali în viaţa de fiecare zi din gospodăria rurală, copiii noştri au reuşit să recunoască din punct de vedere semantic doar 20%, în timp ce, pentru nepoţi, aceştia s-au dovedit total necunoscuţi.

Nu ştiu ce mă face să cred, dar generaţia mea, deşi în parte convertită la urbanism, este, se pare, una care mai are încă legături strânse cu obârşia, cu rădăcinile, pentru că încă mai avem un limbaj comun cu satul, cu ai noştri rămaşi acolo. De aceea, în monografia de care am vorbit mai sus am inserat cuvintele care-mi aduc aminte de copilărie şi adolescenţă şi pe care le-am invocat în experimentul amintit. Ele se află în monografie într-un capitol intitulat *Toponime şi termeni locali cu circulaţie în restrângere*. Am preferat termenul de restrângere, deşi mulţi dintre aceştia se află în anticamera agoniei; spre exemplificare îmi îngădui să reţin cititorul cu o parte dintre ei.

Arcer. Piatră de formă paralelipipedică, prelucrată sau găsită în albiile de râu, folosită pentru ascuţitul coasei; se mai numeşte şi cute; are origine italiană, după acciaro care înseamnă cute pentru brici.

Baracă. Construcţie provizorie din scânduri pentru locuit sau depozitat; din limba italiană în care baracca înseamnă colibă.

Beschie. Termen regional pentru joagăr sau fie- răstrău lat mânuit de două persoane; termenul îl au şi bulgarii, bičkija.

Butnărit. Meşteşug cunoscut şi sub numele de dogărit; se pare că obârşia lui este din latină în care buttis, buttina, înseamnă putină, bute sau butoi.

Căpăcitură. Înveliş subţire de ceară care sigilează mierea din fagure; este o ceară de calitate superioară.

Claie. Grămadă de fân de formă conică, mai mare decât căpiţa în care se conservă nutreţul pentru anotimpul de iarnă. Derivă din slavul klasti – a clădi şi claja – nutreţ.

Cociş. Nume dat cărăuşilor care transportau cu caii sau boi buştenii de la tason la rampa de încărcare. Îşi are originea din maghiară, kocsi – căruţă şi kocsis – cărăuş. Cociorvă. Unealtă de casă cu mâner de lemn folosită la scoaterea din cuptor a jarului şi cenuşei, înainte de a se pune la copt cozonacul sau pâinea; are origine slavă, kocerga însemnând vătrai.

Culişer. Sinonim cu făcăleţul sau melesteul; de origine slavă, din kulišir.

Cerdac. Pridvor, balcon, terasă cu balustradă şi cu acoperişul susţinut de stâlpi; dicţionarele îi dau originea din turceşte – çerdak.

Cioflânc. Lanţ prevăzut cu un cui de fier la capăt care se bate în buşteni, pentru a fi traşi de boi sau cai. Se bănuieşte că-şi are originea în dialectul saşilor, în care schivlenk înseamnă cârlig; probabil că maghiarii l-au luat din limba română – csopling.

Cioplaş. O tăietură în „V” făcută din topor la baza trunchiului de copac cu scopul ca după retezarea cu joagărul acesta să se prăbuşească în direcţia dorită; probabil provine din maghiară – csaplaş.

Ciobacă. O barcă pescărească, primitivă, pentru o singură persoană, scobită dintr-un trunchi de lemn moale, salcie sau plop. Îmi aduc aminte din copilărie că era folosită de unii tărcăuani, înrăiţi în ale pescuitului, şi care aveau adesea de furcă cu pădurarii silvici. Ca origine este de observat că transcrierea seamănă foarte mult cu termenul în maghiară – csobák, sau ucraineană – čiobak.

Colţuni. Termen care se mai foloseşte uneori, local, pentru ciorapii împletiţi din lână; se bănuieşte că îşi are originea în cuvântul grecesc kaltsune; de altfel, şi ciorap provine din turceşte – çorap.

Corhănit. Transportul buştenilor din locul de tăiere de pe versant, din ţapină sau pe uluc până la tason; etimologie necunoscută.

(continuare în numărul viitor)

Constantin GRASU

Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii

(urmare din pag. 15)

Colocviilor Naţionale de Poezie de la Neamţ. Alte cărţi: „Biblioteca din Nord” (antum); postume, îngrijite de poetul Adrian Alui Gheorghe: „Mesagerul”; „Tratatul de eretică”; „Fiara melancolică”; „Carnete maro, I-IV”; „Scene din viaţa poemului”; „Frig sau despre cum poezia ne-a furat moartea. Epistolar (1978-1990)” ş. a.

■ 27/1940 – n. **Ioan I. Scurtu**, la Dochia, Neamţ, absolvent al Liceului „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ şi al Facultăţii de Istorie Bucureşti, profesor universitar, doctor, preşedinte al Secţiei de Ştiinţe Istorice şi Arheologie (2007), membru al Consiliului Ştiinţific al A. O. Ş. din România. A fost director general al Arhivelor Naţionale, membru în Consiliul National al Istoricilor din România, de pe lângă Academia

Rememorări nemţene

Română (din 1996). Onorat cu diverse ordine, diplome, titluri, cu premiul Academiei Române (1983), pentru „Viaţa politică din România. 1918-1944”; premiul „Gheorghe Brătianu” al Fundaţiei „Magazin istoric” (2003) pentru „Viaţa cotidiană a românilor în perioada interbelică”. LA MULŢI ANI!

■ 28/1950 – n. **Arcadie Răileanu**, la Perieni, Basarabia, absolvent al Institutul Politehnic din Chişinău, specialitatea Arhitectură, a debutat la expoziţia U. A. P. Moldova, Chişinău (1982). Stabilit la Piatra-Neamţ, este prezent cu

expoziţii personale şi de grup (1993-2004), la Piatra-Neamţ: Galeriile „Lascăr Vorel”,, Galeria Top Art, Galeriile „Vert”, T. T., Bienala „Lascăr Vorel”, Târgul de Vară; în ţară: Râmnicu Vâlcea, Craiova, Câmpulung Moldovenesc, Călimăneşti, Iaşi, Bârlad, Cluj, Saloanele Moldovei, Bacău-Chişinău, Timişoara, Bucureşti; peste hotare: Bălţi, Tighina, Uniunea Scriitorilor şi Biblioteca „Onisifor Ghibu”, Chişinău, Internaţionala de desing Moscova ş. a. LA MULŢI ANI!

Dr. Gheorghe Iacomi

S-au împlinit, pe data de 18 octombrie, 24 de ani de la moartea reputatului medic nemţean Gheorghe Iacomi. Născut la 19 aprilie 1914, la Piatra-Neamţ, Gheorghe Iacomi a urmat şcoala primară şi Liceul „Petru Rareş”.

A studiat medicina la Cluj şi Bucureşti, absolvind-o în 1939. Ulterior obţine doctoratul în ştiinţe medicale cu meritul „Magna Cum Laude”. În timpul celui deal doilea război mondial a fost medic pe front, mergând în prima linie până la cotul Donului. În 1942 a revenit în oraşul natal, unde a profesat ca medic specialist chirurg (1942 – 1949) şi apoi ca medic primar chirurg până la pensionare (1978).

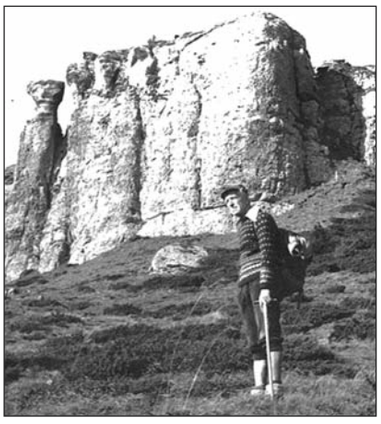

După pensionare a profesat în cadrul Policlinicii Piatra-Neamţ, la cabinetul de Medicină Sportivă, până în anul 1984. A fost considerat unul din cei mai buni medici chirurgi din ţară. A fondat Filiala Neamţ a Uniunii Societăţilor de Ştiinte Medicale din România (1948), fiind, de asemenea, iniţiatorul Consfătuirilor Chirurgicale din Moldova (1971).

A obţinut brevet de invenţie (colectiv) pentru patul de terapie intensivă (1966). A prezentat peste 600 de comunicări în cadrul congreselor şi conferinţelor interjudeţene de chirurgie, din care aproape 70 au fost publicate în revistele de specialitate. În 1981 i s-a conferit premiul „Bisturiul de aur”.

Pe lângă pasiunea pentru profesia sa, Gheorghe Iacomi a dovedit şi o dragoste deosebită pentru natură, cu precădere pentru muntele Ceahlău.

A promovat şi susţinut activităţi privind cunoaşterea şi protejarea mediului înconjurător, ca mijloc de educare şi întreţinere a sănătăţii, punând bazele turismului montan şi ale Salvamontului în judeţul Neamţ.

Nicolae Popa din Târpeşti

Pe data de 20 octombrie s-au împlinit cinci ani de la moartea meşterului popular Nicolae Popa din Târpeşti (n. 13 august 1919), renumit pentru Muzeul Popular ridicat cu eforturile proprii, în curtea casei sale. Vestite în lumea întreagă, măştile lui Nicolae Popa au fost admirate de-a lungul timpului de mii şi mii de turişti români şi străini.

A fost un colaborator apropiat al arheologilor din Bucureşti, creator de costume şi măşti pentru teatrul popular (Ursul, Irozi, Jieni etc.), culegător de folclor, creatorul unui muzeu de artă populară şi etnografie în Târpeşti, creator de versuri pentru teatrul de amatori şi creatorul unui roman autobiografic în versuri.

Din tinereţe mi-au plăcut datinile şi obiceiurile strămoşeşti. De aceea am făcut muzeul. Mi-am dat seama că numai păstrând tradiţia putem dovedi că am existat ca popor. Şi Iorga spunea că o naţiune care nu-şi păstrează istoria poate să dispară! Regret că tinerilor le e ruşine cu portul nostru tradiţional. Port naţional mai frumos ca în România nu există nicăieri. Şi Apostolul Pavel îi povăţuia pe credincioşi să păstreze ce este bun. Ai noştri însă, în loc să ţină ce-am avut noi, tezaur şi bogăţii, se leapadă de ele. Tinerii au început să îmbrăţişeze ce vine din străinătate. În schimb, străinii apreciază mai mult decât noi ce avem noi aici, spunea meşterul nemţean.

De-a lungul timpului, lucrări lui Nicolae Popa au fost expuse în mari oraşe ale lumii, despre ele scriind Michel Fortin, Raymond Charles (prof. univ. dr. la Sorbona), Samuel Glotz, Sandra şi Scott Windeart sau etnologul Romulus Vulcănescu. În 1967 a primit premiul special al UAP, un an mai târziu a obţinut Meritul Cultural clasa I, iar în 1969 a luat Premiul I la expoziţia republicană de artă popular, precum şi o menţiune de onoare la Trienala Internaţională de Artă Naivă de la Bratislava. În 1974 a câştigat Medalia de aur la expoziţia republicană, iar în 1982 a primit Crucea de Onoare a Societăţii Franco-Britanice.

Lucrări publicate: „Cartea vieţii mele” – roman autobiografic în versuri (1996); „Din lumea văzută şi nevăzută” – cugetări, întâmplări şi snoave – în proză (2002); „De la lume adunate – altfel de întâmplări, povestiri, glume şi strigături” – în versuri (2006).

De asemenea, Nicolae Popa a reunit cultura, valorile tradiţionale locale şi obiceiurile din viaţa obştii în care a trăit în lucrarea „Lumea satului – datini şi obiceiuri pierdute”.

Grigore Caraza

În urmă cu un an murea, la vârsta de 85 de ani, la Piatra-Neamţ, Grigore Caraza, fost deţinut politic şi simbol al rezistenţei din judeţul Neamţ. A executat 21 de ani de puşcărie politică, în penitenciarele de la Piatra-Neamţ, Bacău, Galata – Iaşi, Văcăreşti, Jilava, Târgu Ocna şi Aiud şi doi ani de domiciliu forţat. Între colegii săi de suferinţă s-au numărat Petre Ţuţea, Istrate Micescu, Nichifor Crainic, Radu Gyr, Ion Petrovici, Dumitru Stăniloaie, Justin Pârvu, Dumitru Bejan sau Paulin Clapon.

Autorul „Aiudului însângerat” a trecut la Domnul pe data de 10 noiembrie 2014, după cinci luni de suferinţă pe patul de spital. Moartea a fost cauzată nu de leziunile fizice şi sufleteşti dobândite în perioada detenţiei, aşa cum s-ar putea crede, ci de un act criminal, comis de un individ bolnav psihic.

A fost o înaltă şi lucidă conştiinţă românească, mărturisitor al unei generaţii de excepţie, care a ştiut să moară şi să renască pe toate crucile istorie, el însuşi fiind o istorie zdrobită, dar niciodată înfrântă, cu destinul tăiat în carnea vie a celui mai smintit dintre veacuri. Grigore Caraza a fost doar contemporanul şi martorul parţial al unui fenomen pe care s-a străduit să-l înţeleagă şi cu care a venit în contact mai mult în temniţă, decât în timpul primei tinereţi. Destinul i-a împins pe tinerii generaţiei sale într-o tragică fundătură. Faptul că cei mai mulţi dintre aceştia, deşi anulaţi social şi profesional, au rezistat moral tuturor cumplitelor încercări este o dovadă în plus a bunei lor plămade, dar şi un posibil reper pentru generaţia de astăzi. «Aiud însângerat» este imaginea mărturiilor din penitenciare, a atrocităţilor la care a fost supus Grigore Caraza, prin izolare şi înfometare. El se situează pe poziţia celor care nu au acceptat reeducarea, rezistând condiţiilor de exterminare din Zarca Aiudului (închisoare în închisoare), până la amnistierea ultimilor deţinuţi. Din păcate, noi, românii, suntem încă departe de a fi învăţat până la capăt lecţia propriei noastre istorii… Dumnezeu să-l odihnească în rând cu Sfinţii Săi!, sunt vorbele soţiei lui Grigore Caraza, prof. Rodica-Ştefania Caraza.

Grupaj de Irina NASTASIU

Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii

Rememorări nemţene

■ 29/1949 – n. **Gheorghe Hibovski**, la Dumbrava Roşie, Neamţ, poet, autor dramatic, regizor, absolvent al Universitatea de Arte „George Enescu”, Iaşi, (2008). După cursurile liceale, a practicat diverse îndeletniciri (1970-2006): în domeniul spectacolului teatral (sufleur, regizor, instructor artistic, la casele de cultură Bicaz şi Piatra-Neamţ, profesor la Şcoala de Arte, a scris scenarii, caiete de regie şi scenografie şi a interpretat mai multe roluri; a iniţiat proiecte culturale (Teatrul de Iniţiere „Act” şi Festivalul de Teatru „Yorick”, Teatrul de Joaca, Teatrul „Tandem”). A primit Premiul pentru proză la Concursul „Mihail Sadoveanu” (1982). Membru al U. S. (2011). Cărţi: „Cloaca maxima”; „Circus maximus; „Viclenii de păsărar”; „Descreieraţii”; „Pisica năzdrăvană!”; „Parcul Libertăţii”; „Caiet de dramaturgie, I-IV”; „Teatrul şi principiile lui generatoare”; „Om şi mască”. LA MULŢI ANI!

■ 30/1860 – n. **Vasile Morţun**, la Roman (d. 3. 08. 1919, Bahna, Roman). Absolvent al Şcolii Nr. l din Roman, al Institutul Academic Iaşi, al Facultăţii de Litere, Sorbona. Membru fondator al cercului socialist şi al revistei „Dacia viitoare” (Paris), continuată la Bruxelles. Revenit în ţară (1884), membru în comitetul de redacţie al revistei „Drepturile omului”. La Iaşi, conduce Revista „Contemporanul”; împreună cu I. Nădejde, scoate „Critica socială” şi „Revista socială”. A înfiinţat gazeta „Muncitorul”, organ al mişcării socialiste. Deputat de Roman. Intră în Partidul Liberal (1899), vicepreşedinte al Camerei Deputaţilor (1902), Ministru de Interne (1914-1916). Traduce şi localizează câteva lucrări din limba franceză. Autor de poeme în proză, piese de teatru („Ştefan Hudici”, „Zulnia Hâncu”). A îngrijit vol. „Versuri şi proză”, de Mihai Eminescu (1890).

Fără romaşcani la conducere!

Finele lunii octombrie a marcat un moment important pentru viitorul elevilor nemţeni prin faptul că, în ziua de 30, a avut loc Adunarea Generală a Consiliului Judeţean al Elevilor (CJE) Neamţ, principalul organism de conducere al structurii care apără şi reprezintă interesele elevilor din judeţul Neamţ.

Cu acest prilej a fost prezentat raportul de activitate al CJE Neamţ pentru anul şcolar 2014-2015, după care a avut loc prezentarea candidaţilor, dezbaterea şi prezentarea programelor în vederea alegerii pentru funcţiile din Biroul Executiv al CJE, în urma votului fiind aleasă conducerea noului Consiliul Judeţean al Elevilor, noul preşedinte care va avea mandat de un an fiind Georgiana Mihăilă, elevă a Colegiului Naţional „Petru Rareş" din Piatra-Neamţ.

Astfel, cel puţin pentru intervalul de 45 de zile cât au avut la dispoziţie noii aleşi să organizeze alegeri pentru funcţiile de secretar şi directori pentru cele şase departamente, elevii din zona Romanului au rămas pe dinafara opţiunilor colegilor nemţeni. Asta după ce, în ultimii doi ani, Romanul a dat un preşedinte în mandatul 2013-2014, în persoana Dianei Alexandra Toma, de la Colegiul Tehnic „Petru Poni", precum şi un director de departament, respectiv Vlad Nagâţ, de la Colegiul Naţional „Roman-Vodă", reales în 2014 în funcţia de vicepreşedinte,în mandatul lui Cătălin Zugravu. Din echipa care şi-a încheiat mandatul în fruntea CJE în această toamnă au mai făcut parte şi alţi elevi din zona Romanului, după cum urmează: Andreea Pâslaru, de la Colegiul Naţional „Roman-Vodă", care a coordonat Departamentul pentru concursuri şcolare şi extraşcolare, Sabina Rotaru, tot romanvodistă, care s-a ocupat de bunul mers al Departamentului de formare şi educaţie nonformală, respectiv Ramona Sandu, eleva Liceului cu Program Sportiv Roman, care a coordonat Departamentul de sport şi programe pentru tineret.

Aşa stând lucrurile, rămâne de văzut cât de convingători vor fi reprezentanţii liceelor

din zona Romanului la alegerile care urmează, lipsa unor portofolii putând să fie interpretată drept un eşec, având în vedere prezenţa lor numeroasă dar şi cu prestaţii bune în ultimii doi ani de activitate încadrul Consiliului Judeţean al Elevilor Neamţ.

Speranţe pentru „Roman Vodă"...

Cea de a XVI-a ediţie a Concursul interjudeţean de matematică aplicată „Speranţe olimpice", organizat în prima săptămână a lunii noiembrie de Colegiul Naţional „Mihail Sadoveanu" din Paşcani, i-a avut ca protagonişti pe mai mulţi elevi din cursurile primare şi gimnaziale de la Co-

legiul Naţional „Roman-Vodă" (CNRV). Astfel, în urma acestei întreceri destinate elevilor din clasele a III-a până la a VIII-a, romanvodiştii s-au numărat printre fericiţii câştigători, obţinând premii şi menţiuni, cei mai buni între romanvodişti fiind şi la acest concurs elevii **Teodor Băltoi** (clasa a VII-a, prof. **Daniela Suman**) şi **Rareş Polenciuc** (clasa a VI-a, prof. **Gabriel Constantin**), ambii întorşi acasă cu premiul I.

O comportare deosebită la concursul de la Paşcani au avut şi elevii profesorului Petronela Husaru care au obţinut şase menţiuni prin Mihnea Butiurcă, Mihai Andrei Mărtinaş, respectiv Francesco Martinuţ, cu toţii în clasa a V-a, precum şi în urma prestaţiei bune a elevilor Andrei Radu Ghiţă, Tudor Bursuc şi Diana Husaru, elevi în clasa a VIII-a la CNRV. Tot cu menţiuni s-au întors acasă şi elevii din clasa a VI-a Iarin Cristian Bârgăoanu şi Alexandru Rusu, Prof. Loredana Leoreanu, pe lista premianţilor celei de a XVI-a ediţie a Concursul interjudeţean de matematică aplicată „Speranţe olimpice" figurând şi George Chiriac, clasa a VII-a, elev pregătit de prof. Daniela Suman.

Bucurii pentru copiii vlădicăi Melchisedec...

● Un grup de elevi de gimnaziu reprezentând clasele I-IV de la Şcoala „Vasile Alecsandri", respectiv Colegiul Naţional „Roman Vodă", au făcut o vizită colegilor care se bucură de asistenţă socială în cadrul Centrului de zi al Fundaţiei „Episcop Melchisedec" din Roman, întâlnirea fiind rezultatul unui parteneriat încheiat între Parohia „Sfinţii Voievozi" din Roman şi cele două unităţi de învăţământ din oraş. Obiectivul vizat fiind sprijinirea copiilor proveniţi din familii defavorizate. Astfel, sub împreuna purtare de grijă a cadrelor didactice **Lilia Erimia** şi **Anişoara Cojocaru**, respectiv a preoţilor **Valentin Băltoi** şi **Dorel Eva** de la Biserica ortodoxă „Sfinţii Voievozi", micuţii vizitatori au oferit celor 50 de beneficiari de la Centrul de zi din cadrul Fundaţiei „Episcop Melchisedec" rechizite, jucării şi dulciuri, acţiunea fiind subscrisă proiectului generos denumit „***O jucărie şi un caiet pentru semenul meu***". Activitatea din ziua de 30 octombrie s-a derulat cu binecuvântarea **ÎPS Ioachim**, Arhiepiscopul Romanului şi Bacăului, caracterul acesteia fiind unul educaţional-filantropic, iar marele câştig este acela că, în urma unor astfel de proiecte, se speră la o reală încurajarea frecventării şcolii de către copiii proveniţi din familii defavorizate şi, implicit, împiedicarea abandonului şcolar.

● Câteva zile mai târziu, în data de 9 noiembrie, Fundaţia „Melchisedec Ştefănescu" din Roman l-a avut ca oaspete pe **PS Macarie**, Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord, care a făcut cunoscute celor prezenţi câteva aspecte ale învăţământului preşcolar promovat în şcolile din Europa de Nord şi modul în care Episcopia pe care o păstoreşte se implică în educaţia religioasă a tinerilor români din diaspora. Preasfinţia Sa a fost însoţit de **Înaltpreasfinţitul Părinte Ioachim**, Arhiepiscopul Romanului şi Bacăului, împreună cu care a vizitat obiectivul, binecuvântându-i pe copii, la finalul periplului romaşcan oaspetele închinându-se în capela ce adăposteşte mormântul marelui cărturar şi ierarh Melchisedec Ştefănescu. Cu ocazia acestei vizite directorul fundaţiei, dl. **AurelianAlexa**, a prezentat distinşilor invitaţi principalele obiective pe care şi le-a propus conducerea fundaţiei pentru perioada 2015-2016, precum şi proiectele care urmează să fie implementate.

Centrul de zi „Episcop Melchisedec Ştefănescu" funcţionează din toamna anului 2012, având drept scop ajutorarea unor elevi de la şcolile din Roman pentru ca, astfel, să-i menţină aproape de şcoală şi de Biserică, să-i stimuleze pentru a învăţa mai bine şi pentru a fi mai buni.

Întoarcerea-n timp...

„Azi, în Sighişoara, mâine-n toată ţara”… Parafrazând un slogan care a scos România în stradă cu nişte ani în urmă, cam aşa par a sta lucrurile şi când vine vorba despre teatrul medieval, ajuns mai nou şi la Roman, chiar dacă, deocamdată, la nivel de bune şi măreţe intenţii artistice. Că este „trendy”, nici nu se mai pune problema, dovadă şi ieşirile în acest ton ale tinerilor care se agaţă de orice eveniment potrivit pentru aşa ceva, cea mai aproape de târgul lui Roman Muşat fiind Cetatea Neamţului, care adună la vreme de vară cavaleri şi domniţe de pe toate moşiile judeţului.

Dar, cum încă nu există ceva reprezentativ, organizat, conducerea Colegiului Naţional „Roman Vodă” s-a gândit să trimită răboj, prin propria-i bătătură, întru întocmirea degrabă a unei trupe al cărei obiectiv, ţintit încă din start, este participarea la Festivalul de Teatru medieval de la Sighişoara, din 2016. Însă, cum nu-i lucru de colea să te-ntorci în timp tocmai de pe scenă, iaca şi tocmeala pe măsură cu cei din şcoala cu nume de voievod, care s-ar înhăma la una ca asta. Despre talent, nici o vorbă, că, de, fără aşa ceva la Sighişoara se poate ajunge doar ca... turist! Altfel, seriozitate, implicare, muncă şi rezultate bune la învăţătură şi asta doar pentru a ajunge la preselecţia pentru care junii dornici să urce pe scenă într-o astfel de-ncercare trebuie să mai aştepte, până hăt, pe 11 a lui Undrea. Iar pentru ca totul să capete patina cuvenită, deviza la care trebuie să răspundă candidaţii nici că se putea să fie alta decât „Toţi, pentru unu, unu pentru toţi!”, asta, între noi fie vorba, chiar dacă pe la Sighişoara n-a călcat în veci picior de muschetar!

Trebuie spus că, dincolo de respectarea tematicii festivalului, fiecare candidat la preselecţie musai să pregătească un monolog dramatic, evident, tot cu patină, autorii nefiind aleşi întâmplător, pe răboj figurând numele unor mari dramaturgi: William Shakespeare, Carlo Goldoni, Alessandro Manzoni sau/şi Victor Hugo. Acu, revenind în actualitatea evenimentului, n-avem a mai spune decât numele celor prevăzuţi la rubrica „oameni de legătură” înscrisă pe răbojul dătător de speranţă, însărcinaţii cu misiunea preluării talentelor romanvodiste fiind cei doi Crăciun (fără nici o legătură cu sărbătorile care se apropie!), Bogdan şi George, preşedintele, respectiv vicepreşedintele Consiliului Şcolar al Elevilor de la „Roman Vodă”, aceştia urmând să fie susţinuţi în acest delicat demers de prof. Rusu Ana-Maria.

Şi-am încălecat pe-o şa şi iaca povestea mea cu viitoare domniţe şi cavaleri numai buni să ia cu asalt cetatea Sighişoarei, încolo, la anul, la confruntarea preselecţiei care, după spusele cronicarului care a întocmit răbojul cu pricina, se anunţă a fi una decisivă...

Sărbătorile de toamnă în şcolile romaşcane

De cum se abate toamna peste calendar, rapsodiile anotimpului roadelor îşi schimbă acordurile, odată ajunse în bătătura mai multor şcoli din zona Romanului în mai veselul şi preaplinul de semnificaţii „Mulţi ani trăiască”, cel puţin lunile octombrie şi noiembrie fiind marcate de astfel de sărbători. Aşadar, aşa, pe la fine de Brumărel, în calendar tronează maiestuos şcoala cu nume de voievod din târgul muşatin, Colegiul Naţional „Roman Vodă” trecând toamna asta pragul venerabilei vârste de 143 de ani. Tot pe-acolo, aproape şi în calendar ca şi în nomenclatorul instituţiilor de învăţământ centenare din zonă, se situează Liceul Tehnologic Adjudeni, comuna Tămăşeni, care a sărbătorit pe 30 octombrie 119 ani de existenţă, şcoala primară din Adjudeni fiind înfiinţată în anul 1896, în timpul ministrului reformator Spiru Haret. Imediat următoare, în zodiac, hop cu aniversarea altor două şcoli romaşcane importante, respectiv Şcoala gimnazială „Vasile Alecsandri” şi Colegiul Tehnic „Danubiana”. Prima, la cei 183 de ani de la înfiinţare, a doua, la o dublă aniversare: anume, 64 de ani de învăţământ tehnic şi 41 de ani de la ridicarea unităţii de învăţământ la rang de liceu.

Dacă la „Roman Vodă” aniversarea a fost una mai potolită, nefiind „cifră rotundă”, în vecini, la „Vasile Alecsandri”, n-a fost nici atât din pricină că manifestările au fost programate dinainte, pe 2 noiembrie, ziua a treia de doliu naţional în memoria victimelor de la Clubul bucureştean „Colectiv”. Aşa stând lucrurile, cei care au mai ambalat niţel tonul la sărbătorile în discuţie au fost cei de la C.T. „Danubiana”, pe 5 noiembrie, iar ceva mai înainte cu câteva zile Liceul Tehnologic Adjudeni, comuna Tămăşeni, spre bucuria foştilor şi actualilor elevi şi profesori care s-au bucurat, astfel, de „roadele toamnei” şi la propriu, şi la figurat...

Pagini realizate de
A. OPRIŞ

Sumar

Ion ASAVEI – *Gheorghe Ţigău „Valori şi destine din Borca – Neamţ”* (pag. 3)

Gheorghe A. M. CIOBANU – *Creaţia eminesciană la confluenţa artelor* (pag. 4)

Nicoleta DANCI – *Sărbători cu un... click!* (pag. 15)

Constantin GRASU – *Agonia cuvintelor (*pag. 10)

Mihai FLOROAIA – *Evenimente cultural-spirituale de înaltă ţinută, la Cluj-Napoca* (pag. 5) * *Salvează ca să fii salvat!* (pag. 14)

Neculai FLORIAN – *Invitaţie la harem* (pag. 7)

Carmen GRĂDINARU – *Împotriva violenţei!* (pag. 15)

Corina LATCU – *Familia şcolii* (pag. 9)

Irina NASTASIU – *Infocult* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *In memoriam: Gheorghe Iacomi, Grigore Caraza, Nicolae Popa* (pag. 17) * *Sadoveanu lui Baba – Povestea unui portret* (pag. 20)

Mihai NICULIŢĂ – *Laudatio Profesor George Ţigău* (pag. 1-2)

Niculina NIŢĂ – *O româncă, profesor de excepţie la Liceul Sacré Cœur din Vannes* (pag. 8) * *Briza unui gând atlantic* (pag. 9)

OPRIŞ A. – *Fără romaşcani la conducere! * Bucurii pentru copiii vlădicăi Melchisedec * Speranţe pentru „Roman Vodă”* (pag. 18) * *Sărbătorile de toamnă în şcolile romaşcane * Întoarcerea-n timp* (pag. 19)

Cristina PIETRARIU – *„Arte.Ro”, din nou pe podiumurile internaţionale* (pag. 1-3)

Red. – *Aniversări culturale, noiembrie 2015* (pag. 6) * *Aniversări culturale, decembrie 2015* (pag. 7) * *Peste un milion de absenţe* (pag. 20)

Dumitru RUSU – *Scapă cine poate* (pag. 14)

Mihail SADOVEANU – *Mă tângui ca un stih din Psaltire* (pag. 20)

Costache STAFIE – *Premisele unui învăţământ de calitate* (pag. 9)

Constantin TOMŞA – *Rememorări, noiembrie 2015* (pag. 12, 13, 14, 15, 16, 17) * *Cărţile profesorilor noştri. 400 de ferestre deschise spre lume* (pag. 6)

Mircea ZAHARIA – *Zbenguiala ministerială de toamnă. Interviu cu domnul Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului Învăţământ Neamţ* (pag. 1-2) * *În căutarea teatrului pierdut* (pag. 1, 10, 11, 12, 13) .

135 de ani de la naşterea lui Mihail Sadoveanu

Mă tângui ca un stih din Psaltire

Mă tângui ca un stih din Psaltire,
Gândul închinându-mi-l ţie;
Ore sarbede, ore de mâhnire,
Ore de veşnicie.

N-am sprijin, n-am argument; fără sens
O inima-a altuia în mine mai bate;
Se-ncercuie tot mai strâns şi mai dens
În juru-mi singurătate.

Câte zile, câte săptămâni, câte luni,
Câţi ani, câte veacuri sunt
De când o primăvară cu minuni
A înflorit pe pământ?

Amintirea paradisului e-n mine,
După umbra ta rătăcesc din loc în loc;
Uit că te-a furat spre ţărmuri străine
Fantastica pasere Roc.

Între primejdii şi drumuri grele,
Surd şi orb, te-oi aştepta până când
Te vei coborâ dintre evuri şi stele
Şi mă vei căuta surâzând.

Lemn de-aş fi, ori gheaţă, ori stâncă,
Ori mormânt uitat,
Voi ieşi din noaptea-mi adâncă
De vedenia ta deşteptat.

Cum m-atinge varga de aur şi apa vie,
Mă scol din basm şi te salut uimit:
„Bine-ai venit, Domniţă, la Împărăţie...
Lung somn am dormit...”

Mihail SADOVEANU

Sadoveanu lui Baba

● **Povestea unui portret**

De-a lungul anilor, figura expresivă şi impresionantă a marelui romancier a reprezentat o bogată sursă de inspiraţie pentru numeroşi artişti. Însă cel mai cunoscut şi îndrăgit portret al autorului este, cu siguranţă, cel realizat, în 1952, de pictorul Corneliu Baba.

Acordând o atenţie deosebită mâinilor şi ochilor, ca elemente cheie în caracterizarea personalităţii umane, asemenea lui Rembrandt şi a marilor portretişti din şcoala olandeză, Corneliu Baba îşi pregătea portretele printr-un număr uriaş de schiţe.

Iată, mai jos, relatarea marelui pictor român despre perioada în care a realizat portretul lui Mihail Sadoveanu, relatare consemnată în volumul „Ei l-au cunoscut pe Sadoveanu”, apărut la Editura *Ion Creangă*, în 1973.

În anul 1951, anul în care îi fusesem prezentat, maestrul Mihail Sadoveanu locuia într-o casă mare din str. Pitar Moş. (...) Îl găseam de obicei sau în hall-ul spaţios, instalat în fotoliul său obişnuit, sau îl aşteptam să coboare din camerele de sus. În vara lui 1952 i-am început portretul. După câteva schiţe preliminare, dintre care un desen colorat păstrat azi în colecţia mea, mi-am clarificat definitiv compoziţia. (...) Instalat, ca de obicei, în fotoliul său, venerabilul meu model avea grandoarea cea mai autentică şi frumuseţea celui mai veritabil Doge veneţian. Privirea rece marca sever caracterul feţei cu trăsături de medalie, nasul uşor acvilin, gura desenată aspru, bărbia puternică şi rotundă, părul de un alb strălucitor. Pelerina completa prin tonalitatea ei joasă pieptul îmbrăcat în catifeaua roşie a cataveicii brodată cu blană aurie. Centrul compoziţiei se prevedea de o mare forţă cromatică. Mâinile, două pete de lumină, întregeau severitatea figurii. Un braţ de scaun sculptat, pe un fond uşor întunecat, aceasta era tema. Am început portretul cu o pasiune pe care nu o mai cunoscusem demult (...).

Se pare că tabloul i-a plăcut mult lui Sadoveanu, după cum mărturiseşte însuşi Corneliu Baba: „Am semnat tabloul cu emoţie, l-am încadrat într-o ramă aurită, după care maestrul mi-a propus să-l expun în camera în care îl lucrasem şi să invit lumea să-l vadă. Părea foarte mulţumit”.

Portretul a rămas în biroul scriitorului până la moartea acestuia, revenindu-i apoi cumnatului şi secretarului său personal, Constantin Mitru (fratele Valeriei Sadoveanu).

În 1987, tabloul a fost expus pentru prima dată în „Casa Mihail Sadoveanu” din Copou, Iaşi, însă, după doi ani, revine în colecţia de la Bucureşti a lui Constantin Mitru. Acesta va dispune, prin testament, ca, după moartea sa, portretul sa fie donat pentru totdeauna Muzeului Literaturii Române din Iaşi.

Din anul 2002, tabloul poate fi admirat de vizitatori în Casa memorială de la Copou, alături de două lucrări de grafică înfăţişându-i pe Valeria şi Mihail Sadoveanu, semnate de Ştefan Constantinescu şi donate de Maia Mitru, soţia lui Constantin Mitru.

Irina NASTASIU

Peste un milion de absenţe

Din cele 1.336.472 de absenţe înregistrate de elevii nemţeni în anul şcolar 2014 – 2015, au fost motivate 634.095. Cu excepţia învăţământului liceal, cursuri de zi, numărul absenţelor nemotivate la celelalte nivele de studiu a fost mai mare decât al celor motivate.

În învăţământul primar au fost înregistrate 158.608 de absenţe, din care 64.920 au fost motivate. Multe absenţe au făcut şi elevii din învăţământul gimnazial (422.219), dintre care 240.383 nu au putut fi justificate. Cele mai multe absenţe au fost înregistrate la învăţământul liceal, cursuri de zi (639.484). La liceu, numărul absenţelor motivate a fost de 342.638. Elevii de la învăţământul liceal seral, cu frecvenţă redusă şi fără frecvenţă, au acumulat în anul şcolar trecut 27.383 de absenţe, din care au fost motivate 8.867, iar cei de la învăţământul profesional, 88.778 de absenţe, din care nemotivate – 52.944.

Cele mai multe cauze care provoacă absenteismul sunt de natură socială. Mulţi copii au un părinte sau, chiar, ambii părinţii plecaţi la muncă în străinătate. În aceste situaţii, motivarea copiilor de către bunici sau rudele în grija cărora au fost lăsaţi este mai dificil de realizat, aceştia fiind în imposibilitatea de a fi la curent cu cercurile pe care nepoţii le frecventează. Legătura profesor-elev este importantă în reducerea absenteismului şcolar. Elevii trebuie să ajungă la şcoală de plăcere, şi nu din obligaţie, iar programele şcolare trebuie să vină în întâmpinarea aşteptărilor elevilor, a declarat de curând Sorin Mihai Câmpeanu, ministrul Educaţiei.

Red.

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din judeţul Neamţ, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învăţământ Neamţ şi Asociaţiei Învăţătorilor din judeţul Neamţ (martie 1999).
FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei
● **martie, 1999:** Florin Florescu, Ştefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitriţa Vasilca
CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Gheorghe AMAICEI, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.
CONSILIUL DE REDACŢIE: *Mircea ZAHARIA – redactor-şef, Constantin TOMŞA – redactor-şef adjunct, Mihai FLOROAIA, Irina NASTASIU, A. OPRIŞ (subredacţia Roman), Dorel NEMŢEANU – DTP; Dorin DAVIDEANU – editor online.*
ISSN - 1582-3121
Redacţia şi administraţia: str. Petru Rareş nr. 24, Piatra Neamţ. Tel/fax: 0233.22.53.32
revista_apostolul@yahoo.com